

Tiedote Orion-konsernin tilinpäätöksestä vuodelta 2003

Orion-konsernin liikevaihto oli 2 261,5 (1 628,6) milj. EUR. Kasvu oli 38,9 % ja siitä 613 milj. EUR johtui konserniin 1.7.2002 liitetystä Kronans Droghandelista. Liikevoitto 89,9 (97,5) milj. EUR oli 7,8 % edellisvuotista pienempi mutta ennakoitua parempi joulukuussa toteutuneiden kertaluonteisten tuottojen seurauksena. Voitto ennen satunnaisia eriä ja veroja oli 89,0 (99,1) milj. EUR ja osakekohtainen tulos 0,98 (0,93) EUR. Omavaraisuusaste oli 49,4 %. Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle 1,60 euron osinkoa vuodelta 2003.

Maanantaina 22.3.2004 pidettävän yhtiökokouksen asioista annetaan erillinen pörssitiedote tänään 13.2.2004 klo 8.35.

Hallituksen toimintakertomus vuodelta 2003 on tämän tilinpäätöstiedotteen liitteenä. Tiedotteen tietoja ei ole tilintarkastettu.

Keskeisiä lukuja Orion-konsernista

milj. EUR	2003	2002	Muutos, %
Liikevaihto	2 261,5	1 628,6	+38,9 %
Liikevoitto	89,9	97,5	-7,8 %
% liikevaihdosta	4,0 %	6,0 %	
Voitto ennen satunnaisia eriä ja veroja	89,0	99,1	-10,2 %
% liikevaihdosta	3,9 %	6,1 %	
T&TK-panostus	85,9	109,5	-22 %
Bruttoinvestoinnit	41,9	155,6	-73 %
% liikevaihdosta	1,9 %	9,6 %	
Taseen loppusumma	1 226,7	1 409,8	-13,0 %
Omavaraisuusaste, %	49,4 %	48,9 %	
Nettovelkaantumisaste (gearing), %	-10,8 %	-9,1 %	
Korollinen vieras pääoma	76,4	134,2	-43,1 %
Koroton vieras pääoma	549,2	589,2	-6,8 %
Rahoitusarvopaperit, rahat ja pankkisaamiset	139,5	194,9	-28,4 %
Henkilöstömäärä vuoden lopussa, henkilöä	4 690	5 826	-19,5 %
Osakekohtainen tulos, EUR	0,98	0,93	+ 6,2 %
Osakekohtainen oma pääoma, EUR	8,45	9,82	-14,0 %
Osakekannan markkina-arvo, milj. EUR	1 131,9	1 423,0	-20,1 %
Sijoitetun pääoman tuotto ennen satunnaisia eriä ja veroja	13,2 %	13,8 %	
Oman pääoman tuotto verojen jälkeen	11,5 %	9,4 %	

Tulosityksikkö Noiro sisältyy Orion-konsernin lukuihin 30.9.2003 asti.

Tukkukaupparyhmässä tytäryhtiö KD Tukku Oy Ab siirtyi Oriola Oy:n omistukseen 1.7.2003, josta lukien se sisältyy Oriolan lukuihin. Tätä edeltävältä ajalta KD Tukku on mukana KD:n luvuissa.

Orion keskittyi terveydenhoidon toimialoille

Orion-konsernin rakenne selkiytyi merkittävällä tavalla, kun kosmetiikkayksikkö Noiro myytiin lokakuun alussa 2003. Yrityskaupan jälkeen Orion-konserni muodostuu puhtaasti terveydenhoidon sektoreita palvelevista liiketoiminnoista.

Orion-konserniin kuuluvat lääketukkukaupat Oriola ja KD ovat markkina-alueillaan vahvoja toimijoita: Oriolan ja siihen kesällä liitetyn KD Tukun yhteenlaskettu markkinaosuus Suomen lääkejakelusta oli noin 60 %. KD:llä oli 49 prosentin osuudellaan Ruotsissa tasavahva markkina-asema kilpailijaansa nähden. Lääkkeitä kehittävän, valmistavan ja markkinoivan Orion Pharman markkinaosuus Suomen lääkemyynnistä oli 10,8 %.

Lääkevaihdon menettely kiristi hintakilpailua

Huhtikuun alussa voimaan astunut patenttisuojattomia reseptilääkkeitä koskeva laki lääkevaihdon muutti merkittävästi kilpailua Suomen lääkemarkkinoilla. Vastaavanlainen lakimuutos astui voimaan Ruotsissa puoli vuotta aikaisemmin. Sen seurauksena lääkemyynnin volyymin kasvu jatkui molemmissa maissa mutta rahamääräinen kasvutahti hidastui huomattavasti. Orion Pharma selviytyi lääkevaihdon haasteista onnistuneella tuotestrategiallaan: Orionin valmiste sisältyi kaikkiin keskeisiin vaihtokelpoisten lääkkeiden ryhmiin, ja Orionin markkinaosuus Suomen geneeristen reseptilääkkeiden myynnistä oli suurin, 11,5 %. Kotimaan ihmislääkkeiden liikevaihdosta lääkevaihto leikkasi ennakoitusti noin 4 %.

Uudesta käytännöstä johtuneet yksittäisten lääkkeiden myyntimäärien vaihtelut ovat heijastuneet suoraan myös lääkejakelijoiden laskutukseen ja jakelupalkkioihin. Lääkevaihdon menettely on aiheuttanut myös voimistuvaa kustannuspainetta tukkuportaaseen.

Uusi Parkinson-lääke Stalevo markkinoille

Vuoden suurin ilonaihe Orionissa oli Orion Pharman kehittämä uusi Parkinsonin taudin alkuperälääke Stalevo, joka sai myyntiluvat Yhdysvalloissa ja EU:ssa. Markkinointipartneri Novartis toi tämän uuden, optimoidun levodopa-hoidon markkinoille Yhdysvalloissa syyskuussa. Euroopassakin se tuli apteekkeihin Orionin myyntialueella jo marraskuussa. Stalevolla on edellytykset kasvaa myynniltään Orion Pharman suurimmaksi tuotteeksi. Sillä on Comtess/Comtan -lääkkeen tavoin entakaponin peruspatentin suoja vuoteen 2012 asti, ja Yhdysvalloissa sille voidaan anoa yhden vuoden pidennystä. Stalevo vahvistaa Orion Pharman asemaa Parkinson-lääkkeiden kehittäjänä ja valmistajana. Yhtiön Parkinson-lääkkeiden tuoteisto täydentyi huomattavalla tavalla peruslääke levodopan tultua mukaan tuoteohjelmaan yhtenä Stalevon kolmesta vaikuttavasta aineesta.

Orion Pharma tehosti toimintaansa

Lääkevaihdon menettelyn alkaminen ja helmikuussa tehty päätös lopettaa deramsiklaani-lääkeaiheen kliininen kehitysohjelma aiheuttivat muutoshasteita etenkin tulosityksikkö Orion Pharmalle. Myös suunnitelmasta erillisen lääketutkimusyhtiön perustamiseksi luovuttiin, koska sille ei löytynyt Orionia tyydyttävää ratkaisua. Orion Pharma arvioi tilanteen, strategiansa ja panostuksensa uudelleen ja käynnisti koko toiminnan kattavan tavoiteohjelman säätääkseen kustannusrakenteensa muuttuneiden näkymien edellyttämälle tasolle. Tavoitteeksi asetettiin 20 prosentin liikevoittotaso vuoden 2005 lopulla.

Toimintatapoja muutettiin monin tavoin. Tuotevalikoimaa tarkistettiin, organisaatiota uudistettiin, Tanskan hormonivalmistetehdas lopetettiin ja sen tuotanto keskitettiin Suomeen. Henkilöstömäärää supistettiin noin 400:llä, joista 240 irtisanomisten kautta.

Lääketutkimuksen ja -kehityksen menojen kasvutahtia palautettiin normaalille tasolle fokuoimalla projekteja ja resursseja. Alkuperälääkkeiden kliinisessä tutkimuksessa Orion Pharma keskittyi entakaponin, levosimendaanin, hormonihoidojen ja eläinrauhotteiden jatkokehitykseen. Sydänlääke Simdaxin (levosimendaani) 3. vaiheen kliininen tutkimusohjelma oli ja on edelleen suurin hanke. Yhdysvalloissa, Australiassa ja Euroopassa meneillään olevat, yhteensä 1 300 potilasta käsittävät tutkimukset tähtäävät myyntilupapäätöksiin vuonna 2006.

Konsernin liikevaihdon kasvu tuli tukkukaupasta

Orion-konsernin liikevaihto vuonna 2003 oli 2 261,5 (1 628,6) milj. EUR ja se kasvoi 38,9 % edellisvuodesta. Kasvusta noin 613 milj. EUR johtui konserniin 1.7.2002 liitetystä Kronans Droghandel -konsernista. Valuuttakurssien muutokset, etenkin US-dollarin arvon heikkeneminen euroon nähden, laskivat konsernin liikevaihtoa 15,2 milj. EUR, josta Orion Pharman osuus oli 14,4 milj. EUR. Ruotsin kruunun kurssivaihtelut paransivat KD:n euromääräistä liikevaihtoa 2,5 milj. EUR.

Orion Pharman liikevaihto 479,8 (483,0) milj. EUR oli ennakoitua lähellä vertailuvuoden tasoa. Tukkukaupparyhmässä **Oriolan** liikevaihto oli 633,5 milj. EUR ja se kasvoi 64,6 %, mihin vaikutti eniten KD Tukun osto ja lääkejakeleu uusien päämiessopimusten tuoma lisävolyymi. **KD:n** liikevaihto oli 1 022,7 (1 188,7) milj. EUR ja se pieneni 14,0 %. Laskutus, joka kuvaa lääketukkukaupan volyyymiä paremmin kuin liikevaihto, oli Oriolassa 984,9 (716,4) milj. EUR, ja se kasvoi 37,5 %. KD:n laskutus oli 1 632,3 (1 738,0) milj. EUR ja se väheni 6,1 % KD Tukun erkaannuttua Oriolaan. **Orion Diagnostican** liikevaihto 35,7 (35,6) milj. EUR oli edellisvuotisen tasolla, mikä johtui lähinnä eräiden ikääntyneiden tuotteiden myynnin vähenemisestä. **Noiron** liikevaihto oli 104,7 milj. EUR kaudelta 1-9/2003 (koko vuodelta 2002 se oli 135,3 milj. EUR).

Tulos ennakoitua parempi

Konsernin voitto ennen satunnaisia eriä ja veroja oli 89,0 (99,1) milj. EUR ja osakekohtainen tulos 0,98 (0,93) EUR. Liikevoitto 89,9 (97,5) milj. EUR oli 7,8 % vähemmän kuin edellisvuonna mutta ennakoitua enemmän, sillä joulukuussa kirjattiin kertaluonteisia tuottoja, joiden toteutuminen varmistui vasta vuoden loppupuolella. Liikevoittoprosenttia 4,0 % (6,0 %) tarkasteltaessa on syytä ottaa huomioon matalakatteisen lääketukkukaupan suuri, 76 %:n osuus konsernin jatkuvien toimintojen liikevaihdosta. Liikevoittoon sisältyy myös 9,2 milj. EUR kuluja, jotka liittyvät Orion Pharmassa tehtyihin henkilöstövähennyksiin ja tuotannon uudelleenjärjestelyihin. Vuoden viimeisellä neljänneksellä tuloskehitys parani jo selvästi. Eläkekustannukset pienenivät tarkasteluvuodelta 8,8 milj. EUR, mikä johtui Orion-yhtymän Toimihenkilöiden Eläkesäätiön saamista osakkeiden myyntivoitoista sekä osingoista.

Orion Pharman liikevoitto oli 47,0 (66,3) milj. EUR. Se oli 29,2 % edellisvuotista pienempi ja odotetun tasoinen. Markkinointisopimuksiin perustuvia etappimaksuja Orion Pharma sai yhteensä 25,3 milj. EUR. **Oriolan** liikevoitto oli 20,5 (18,9) milj. EUR ja se parani 8,0 %. Ilman KD Tukun vaikutusta Oriolan liikevoitto oli edellisvuotisen tasolla. **KD:n** liikevoitto oli 10,1 (9,1) milj. EUR ja parani merkittävästi. **Orion Diagnostican** liikevoitto 5,2 (5,0) milj. EUR kasvoi 4,3 %. **Noiron** liikevoitto oli 9,1 milj. EUR, johon sisältyy sopimuskorvauksia ja muita tuottoja noin 2,7 milj. EUR viimeiseltä kvartaalilta.

Satunnaisiin eriin sisältyy Noirosta saatu myyntivoitto 8,6 milj. EUR.

Konsernin veroaste vuonna 2003 oli poikkeuksellisen alhainen, noin 20 %, johtuen lähinnä Ranskan-tytäryhtiön osakkeiden arvonalennuksesta sekä Kronans Droghandelissa jälkikäteen vähennyskelpoisiksi hyväksytyistä tappioista, jotka olivat syntyneet Norjassa ennen KD:n liittämistä Orion-konserniin.

Konsernin vakavaraisuus ja maksuvalmius olivat hyvät. Korollinen velka lähes puolittui 76,4 milj. euroon. Velkoja maksettiin pois käyttämällä lyhennyksiin osin yhtiön sijoitusvaroja. Lyhytaikaisesta korottomasta vieraasta pääomasta hieman yli puolet muodostui KD:n ostoveljoista, joiden vastapainona ovat varastot ja myyntisaamiset Ruotsin apteekit omistavalta valtionyhtiö Apoteket AB:ltä.

Vuoden 2004 näkymät

Orion Pharman liikevaihto kääntyy kasvuun. Kasvuodotuksia kohdistuu etenkin uuteen Parkinson-lääke Stalevoon, jonka myyntialue laajenee vuoden aikana useampiin maihin. Toiminnan tehostamis- ja sopeuttamistoimenpiteiden myönteiset vaikutukset sekä kasvava tuotemyynti parantavat liikevoittoa selvästi edellisvuotisesta.

Tukkukaupparyhmän liikevaihto pienenee Oriolassa tapahtuneiden päämiesmuutosten seurauksena, mutta liikevoiton ennakoitaan olevan edellisvuotisen tasoinen. Kannattavuuden kasvuodotuksia hillitsevät

markkinoiden kasvutahdin hidastuminen sekä jakeluliiketoimintaan kohdistuvat, lääkevaihdonenettelystä aiheutuvat kustannuspaineet.

Orion Diagnostican liikevaihto kasvaa ja liikevoitto säilyy hyvällä tasolla.

Orion-konsernin liikevaihto pienenee edellisvuotisesta Noiron divestoinnin sekä tukkukaupan vähenevän volyymin vaikutuksesta. Konsernin liikevoitto sen sijaan paranee Orion Pharman kannattavuuden parantumisen seurauksena.

Tutkimus- ja tuotekehitystoimintaan konserni käyttää noin 80 milj. EUR. Tästä Orion Pharman osuus on noin 95 % eli 16 % Orion Pharman liikevaihdosta. Käyttöomaisuusinvestoinnit ovat noin 45 milj. EUR.

Hallituksen ehdotukset varsinaiselle yhtiökokoukselle 22.3.2004

Orion-yhtymä Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään maanantaina 22.3.2004 klo 17.00 Marina Congress Centerissä Helsingissä. Yhtiökokouksessa käsitellään yhtiöjärjestyksen mukaisten asioiden lisäksi hallituksen ehdotukset, jotka koskevat yhtiön suomenkielisen toiminimen muuttamista Orion Oyj:ksi sekä valtuutusta omien osakkeiden hankkimiseksi ja luovuttamiseksi. Yhtiökokouksen asioista julkaistaan erillinen pörssitiedote tänään 13.2.2004 klo 8.35.

Osinkoehdotus 1,60 euroa/osake

Hallitus ehdottaa, että vuodelta 2003 jaetaan osinkoa 1,60 euroa osaketta kohden yhteensä 66,6 miljoonalle osakkeelle, yhteensä 106,6 milj. EUR. Osingonjakosuhte olisi näin ollen 163,3 %. Osakekohtaisesta osingosta 0,60 euroa on Orion-yhtymä Oyj:n vuoden 2001 optio-ohjelman ehtojen II.3 -kohdan tarkoittama erityisosinko, joka alentaa optio-oikeuksien 2001C ja 2001D merkintähintaa erityisosingon määrällä.

TULOSYKSIKÖKATSAUKSET

Orion Pharma

Avainlukuja

milj. EUR	2003	2002	Muutos %
Liikevaihto	479,8	483,0	-0,7 %
Ulkomaantoiminnan liikevaihto	304,1	296,9	+2,5 %
% liikevaihdosta	63,4 %	61,5 %	
Liikevoitto	47,0	66,3	-29,2 %
% liikevaihdosta	9,8 %	13,7 %	
Bruttoinvestoinnit	25,5	64,8	
Myyntituotot omista alkuperälääkkeistä	164,6	160,9	+2,3 %
Tutkimus- ja tuotekehityspanostus	81,4	104,5	-22,1 %
Henkilöstömäärä joulukuussa	2 752	3 047	-9,7 %

Orion Pharman liikevaihto oli lähes edellisvuotisen suuruinen ja ennakoitun mukainen. Alkuvuoden toimintaa leimasivat monet haasteet, mutta vuoden lopussa tilanteen voitiin nähdä kääntyneen selvästi valoisammaksi. US-dollarin epäedullinen kurssikehitys heikensi liikevaihtoa 14,4 milj. EUR. Liikevaihtoon sisältyi saatuja etappimaksuja 25,3 (18,4) milj. EUR.

Liikevoitto vaihteli voimakkaasti kvartaaleittain, mutta koko vuoden liikevoitto 47,0 milj. EUR muodostui odotetun mukaiseksi. Siihen sisältyy toiminnan tehostamiseen liittyviä kertaluonteisia kuluja yhteensä 9,3 milj. EUR, mukaan lukien myyntitappio vuoden lopussa suljetusta ja myydystä Tanskan tehtaasta.

Kymmenen suurinta tuotemerkkiä toivat Orion Pharman liikevaihdosta 42 % ja niiden myynti kehittyi alla olevan taulukon mukaisesti. Oman tutkimuksen tuloksena syntyneiden tuotteiden osuus liikevaihdosta oli 34 %. Suurimmat myyntituotot toi odotetusti Parkinson-lääke Comtess/Comtan (entakaponi). Comtess-tuotteen myynti Orionin kattamalla myyntialueella kasvoi noin 10 % ja myös sen osuus kaikkien tämän alueen Parkinson-lääkkeiden kokonaismyynnistä kasvoi. Markkinointipartneri Novartiksen myyntialueilla sama tuote tunnetaan Comtan-nimisenä. USA:ssa, joka on suurin yksittäinen markkina, Comtanin myynti kasvoi noin 23 % ja sen osuus kaikkien Parkinson-lääkkeiden myynnistä siellä oli 10,3 %.

Uuden Parkinson-lääkkeen, Stalevon myynti käynnistyi Novartiksen markkinoimana Yhdysvalloissa syyskuussa tuotteen saatua myyntiluvan kesäkuussa. Lokakuun lopulla Stalevo sai myös kaikki EU-maat kattavan myyntiluvan, ja lääke tuli apteekkeihin lähes kaikissa Orionin omaan myyntialueeseen kuuluvissa maissa jo marras-joulukuussa. Novartis tuo tuotteen eurooppalaisille markkinoilleen vasta vuoden 2004 puolella.

Suomen voimakkaasti muuttuneilla lääkemarkkinoilla Orion säilytti vahvan asemansa onnistuneella tuote- ja hinnoittelustrategiallaan. Lääkevaihdonenettely aiheutti Orion Pharman kotimaan liikevaihtoon ennakoitun mukaisesti noin 4 %:n laskun edellisvuodesta. Orionin kaikkien ihmislääkkeiden euromääräinen tukkumyynti Suomessa oli noin 163 milj. EUR ja se laski edellisvuodesta 3,5 %.

Orion Pharman 10 suurimman lääkevalmisteen liikevaihto milj. EUR

	2003	2002	Muutos %
Comtess / Comtan (Parkinsonin tauti)	69,3	75,1	-7,8 %
Divina-sarja (vaihevuosioireet)	26,9	29,3	-8,2 %
Domitor, Domosedan ja Antisedan (eläinrauhotteet)	22,2	21,8	+2,2 %
Burana (tulehdus, kipu)	13,7	16,1	-14,8 %
Easyhaler (astma)	13,1	11,3	+15,9 %
Enanton (eturauhassyöpä)	12,4	10,7	+15,9 %
Fareston (rintasyöpä)	11,9	15,7	-24,3 %
Stalevo (Parkinsonin tauti)	11,0	-	
Calcimagon (osteoporoosi)	10,8	8,9	+21,8 %
Simdax (sydämen vajaatoiminta)	7,8	6,1	+28,9 %
Yhteensä	199,1	195,0	+2,2 %
Osuus Orion Pharman liikevaihdosta	42 %	40 %	

Eläinlääkkeet (Animal Health) -liiketoiminta menestyi kokonaisuutena hyvin ja Orionin vahva asema eläinlääkkeiden markkinoijana Pohjoismaissa pysyi vakaana. Eläimille tarkoitettujen valmisteiden osuus Orion Pharman liikevaihdosta oli noin 9 %.

Lääkkeiden vaikuttavia aineita valmistavan Fermionin liikevaihdon kehitystä vaimensi US-dollarin heikentynyt kurssi. Yksikön osuus Orion Pharman liikevaihdosta oli 7 %. Fermion alkoi toimia osakeyhtiöksi yhtiöitettyinä vuoden 2004 alussa. Se kuuluu edelleen operatiivisesti Orion Pharmaan.

Orion Pharman tutkimus- ja tuotekehityksen olivat 81,4 (104,5) milj. EUR ja niiden suhteellinen osuus liikevaihdosta oli 17,0 % (21,6 %). Kulut vähenivät tavoitteen mukaisesti projektien priorisoinnin ja resurssien sopeutustoimien seurauksena. Uudelleensuunnatun tuote- ja tutkimusstrategian mukaisesti Orion Pharman kliininen tutkimus keskittyy alkuperälääkkeissä nytentakaponin, levosimendaanin, hormonihoidon ja eläinrauhotteiden jatkokehitykseen. Sydänlääke Simdaxin 3. vaiheen kliininen tutkimusohjelma oli ja on edelleen suurin hanke. Tutkimusprojekteja selostetaan tarkemmin Hallituksen toimintakertomuksen jaksossa 'Tutkimus ja tuotekehitystoiminta'.

Orion Pharman toimitusjohtaja **Risto Miettunen** kommentoi mennyttä vuotta:

- Orion Pharma ja sen henkilöstö on sitoutunut voimakkaasti tavoiteohjelman toteuttamiseen. Se on edellyttänyt joukon kipeitäkin päätöksiä, mutta katseet ja yhteinen energia on nyt suunnattu eteenpäin. Suunnitelmallisella ja johdonmukaisella työskentelytavalla Orion Pharma on selvästi keventänyt operatiivisen toimintansa kustannuksia ja riskejä. Kun myös tuotemyyntiin on odotettavissa varsinkin Stalevon ansiosta selvää kasvua, alkuvuosi 2004 näyttää jo valoisalta.

Oriola

Avainlukuja

KD Tukku sisältyy Oriolan lukuihin 1.7.2003 lukien.

milj. EUR	2003	2002	Muutos %
Laskutus	984,9	716,4	+37,5 %
Liikevaihto	633,5	384,8	+64,6 %
Ulkomaantoiminnan liikevaihto	54,3	52,7	+3,1 %
% liikevaihdosta	8,6 %	13,7 %	
Liikevoitto	20,5	18,9	+8,0 %
% laskutuksesta	2,1 %	2,6 %	
Bruttoinvestoinnit	9,0	8,5	
Jakelu- ja tukkukauppa-sektorin laskutus	850,4	588,6	+44,5 %
Jakelu- ja tukkukauppa-sektorin liikevaihto	511,5	268,2	+90,8 %
Laite- ja tarvikesektorin laskutus	134,6	127,9	+5,3 %
Laite- ja tarvikesektorin liikevaihto	122,0	116,7	+4,6 %
Henkilöstömäärä joulukuussa	1 116	1 045	+6,9 %

Oriolan laskutus ja liikevaihto kasvoivat lääkejakeleu uusien päämiesten sekä KD Tukku Oy:n oston tuoman volyymin vaikutuksesta. KD Tukun laskutus vuoden jälkipuoliskolta oli 173,4 milj. EUR ja liikevaihto 172,0 milj. EUR. Oriolan muissakin liiketoimintayksiköissä kehitys piristyi loppuvuonna. Liikevoitto kehittyi toisella vuosipuoliskolla hyvin, osin myös KD Tukun myönteisestä tulosvaikutuksesta.

Jakelu- ja tukkukaupparektori -yksikön laskutuksen kasvu ilman KD Tukun vaikutusta oli 15,1 %. Oriolan ja KD Tukun yhteenlaskettu markkinaosuus Suomen lääkejakeleusta on 60 %. Baltian maissa lääkejakeleu tilanne jatkui epätydyttävänä.

Ratiopharm siirsi tuotteittensa jakelun sisarkonserniinsa elokuun lopussa. Vuoden 2004 alussa Oriolan jakelusta siirtyi pois Pfizer ja maaliskuun alussa 2004 poistuu Novartis. Molemmat ovat olleet KD Tukun päämiehiä. Poistuva laskutusvolyymi on vuositasolla noin 210 milj. EUR. Aiemmin KD Tukun päämiehiin kuulunut ranskalainen Aventis Pharma puolestaan solmi uuden, helmikuussa 2004 voimaan astuneen jakelusopimuksen Oriolan kanssa. Myös amerikkalainen Amgen siirsi lääkejakeleu Oriolalle. Saksalaisen Beiersdorfin apteekeissa myytävät vapaan kaupan tuotteet sekä ammattikäyttöön tarkoitetut terveydenhoitotuotteet siirtyivät Oriolan jakeluun vuoden 2004 alussa. Näiden päämiesten laskutusvolyymi on vuositasolla yhteensä noin 75 milj. EUR.

Oriolan **Laite- ja tarvikesektorin** liikevaihto kasvoi edellisvuodesta. Kannattavuus oli hyvällä tasolla ja parani hieman. Suomessa terveydenhuollon laite- ja tarvikemarkkinat kasvoivat, ja Oriolan johtava asema sairaala- ja laboratorioalan, lääketieteellisen kuvantamisen sekä hammasalan keskeisenä laite- ja tarviketoimittajana vahvistui edelleen. Ruotsissa Oriola toimii jo merkittävänä hammasalan tuotteiden markkinoijana ja on käynnistämässä myös sairaala-alan liiketoimintaa. Oriolan laskutus kasvoi selvästi hammasalan markkinoiden

kasvua nopeammin. Tanskassa Oriola on laajentamassa kaksi vuotta sitten aloittamaansa toimintaa hammasalalla.

Oriolan toimitusjohtajana vuodesta 1988 toiminut kauppaneuvos **Seppo Morri** siirtyi Orion-yhtymä Oyj:n vanhemmaksi neuvonantajaksi 1.1.2004. Hän saavuttaa eläkeiän syksyllä 2004. Uutena toimitusjohtajana aloitti 1.1.2004 farmasian tohtori **Risto Kanerva**, joka aiemmin johti Oriolan Jakelu- ja tukkukauppasektoria yhtiön varatoimitusjohtajana.

KD

Avainlukuja

KD sisältyy Orion-konsernin lukuihin 1.7.2002 alkaen. Taulukossa on vuodelta 2002 esitetty vuositason tiedot. KD Tukku sisältyi KD:n lukuihin 30.6.2003 asti.

milj. EUR	2003	2002	Muutos %
Laskutus	1 632,3	1 738,0	-6,1 %
Liikevaihto	1 022,7	1 188,7	-14,0 %
Ulkomaantoiminnan liikevaihto	847,8	861,5	-1,7 %
% liikevaihdosta	82,8 %	72,5 %	
Liikevoitto	10,1	9,1	+11,9 %
% laskutuksesta	0,6 %	0,5 %	
Bruttoinvestoinnit	1,4	4,2	
Lääkejakelelun laskutus	1 497,4	1 606,2	-6,8 %
Terveysdenhuollon logistiikkapalvelujen laskutus	134,9	131,8	+2,4 %
Henkilöstömäärä joulukuussa	470	511	-8,0 %

KD:n lääkejakelelun laskutus Ruotsissa kasvoi koko katsauskaudella 2,1 %, kun markkinat kasvoivat 1,9 %. Kasvutahtia vaimensi lääkevaihtomenettelyn kokonaisvaikutuksen lisäksi merkittävästi se, että Ruotsin kaksi myydyintä lääkettä, kolesterolilääke Zocord (simvastatiini) sekä mahahaavalääke Losec (omepratsoli) menettivät patenttisuojansa, jonka seurauksena niiden hinnat putosivat rajusti geneerisen kilpailun alettua. Oriolan osaksi kesällä siirtyneen KD Tukun laskutus vuoden ensimmäiseltä puoliskolta oli 168,2 milj. EUR ja liikevaihto 166,5 milj. EUR.

Jatkuvien liiketoimintojen liikevoitto parantui merkittävästi vertailukaudesta hyvän volyyymikehityksen, tehokkaasti toimineen organisaation ja onnistuneen kustannushallinnan ansiosta. Terveysdenhuollon logistiikkapalvelujen kannattavuus kohentui, mutta on edelleen epätydyttävä.

KD:n markkinaosuus Ruotsissa oli 49 %, johon se nousi vuoden 2002 loppupuolella. Vuoden 2004 alussa KD sai jakeluunsa tanskalaisen Leo Pharman tuotteet Ruotsissa. Niiden laskutusvolyyymi on vuositasolla 20 milj. EUR.

KD:n toimitusjohtajana vuodesta 1988 ollut **Ralph Nilsson** siirtyi eläkkeelle kesäkuun lopussa. Uutena toimitusjohtajana aloitti aiemmin varatoimitusjohtajana ollut dipl.ins. **Marianne Dicander Alexandersson** 1.7.2003.

Orion Diagnostica

Avainlukuja

milj. EUR	2003	2002	Muutos %
Liikevaihto	35,7	35,6	+0,1 %
Ulkomaantoiminnan liikevaihto	29,4	29,0	+1,7 %
% liikevaihdosta	82,6 %	81,3 %	
Liikevoitto	5,2	5,0	+4,3 %
% liikevaihdosta	14,5 %	13,9 %	
Bruttoinvestoinnit	2,0	2,9	
Henkilöstömäärä joulukuussa	322	329	-2,1 %

Orion Diagnostican liikevaihto oli edellisvuotisen tasolla, mikä johtui osin euroon nähden heikentyneestä US-dollarista, mutta myös eräiden ikääntyneiden tuotteiden myynnin vähenemisestä. Painopistetuotteet QuikRead ja Hygicult puolestaan kasvoivat kaikilla markkinoillaan ripeästi. Tuotemyynti oman, Ruotsin, Norjan ja Tanskan kattavan tytäryhtiöverkon kautta kehittyi myönteisesti. Liikevoitto oli hyvä ja se parani hieman edellisvuotisesta.

Orion Diagnostican tuotteistossa ja strategiassa pääpaino on omaan tuotekehitykseen perustuvissa lähi- ja pikatesteissä. Ne toivat liikevaihdosta noin 80 %. Innovatiivisia tuotteita ja ratkaisuja luodessaan Orion Diagnostica hyödyntää syvällistä analyyttiosaamistaan. Se kehittää QuikRead-järjestelmään lisää uusia, testivalikoimaa laajentavia sovelluksia. Tulehduksen määrää verinäytteestä C-reaktiivisen proteiinin määrän perusteella mittaava QuikRead CRP on laajentuvan tuoteperheen edelläkävijä. Vuonna 2003 yhtiö toi markkinoille uuden kollageenitestin.

Vuoden 2004 alussa Orion Diagnostica alkoi toimia osakeyhtiönä oltuaan aiemmin Orion-yhtymä Oyj:n tulosityksikkö ilman juridisen toimijan asemaa. Yhtiöittämissä perusteina ovat lähinnä johtamista ja hallinnointia selkeyttävät syyt.

Orion-yhtymä Oyj

Jukka Viinanen
Toimitusjohtaja

Jari Karlson
Talousjohtaja

Yhteyshenkilöt:

Toimitusjohtaja Jukka Viinanen, puh. 010 429 3710
Talousjohtaja Jari Karlson, puh. 010 429 2883

Tiedotusvälineille ja analyytikoille pidetään tilinpäätöksestä tiedotustilaisuus tänään 13.2.2004 klo 10.30 Orion-yhtymä Oyj:n auditoriossa Espoon Mankkaalla osoitteessa Orionintie 1A. Tilaisuus on suomenkielinen. Konsernin suomenkielisille internetsivuille www.orion.fi tulee myöhemmin iltapäivällä nauhoite tilaisuuden kulusta.

Orion-konsernin vuoden 2004 osavuositarkastusten julkaisuajankalenteri

Osavuositarkastus 1-3/2004	tiistaina	18.5.2004 klo 8.30
Osavuositarkastus 1-6/2004	tiistaina	10.8.2004 klo 8.30
Osavuositarkastus 1-9/2004	tiistaina	9.11.2004 klo 8.30

Vuosikertomus vuodelta 2003 ilmestyy viikolla 11/2004.

Yhtiökokous pidetään maanantaina 22.3.2004 klo 17.00 Helsingissä Marina Congress Centerissä

Orion-konsernin taloudelliset katsaukset ja niiden oheismateriaali ovat julkaisuhetkestä lukien saatavilla kotisivulla www.orion.fi

Liitteet:

**HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2003
TAULUKKO-OSA**

Orion-yhtymä Oyj:n hallituksen toimintakertomus vuodelta 2003

Konsernin rakenne

Orion-konserniin sisältyivät tilikaudella 2003 seuraavat tulosyksiköt: lääkkeitä kehittävä, valmistava ja markkinoiva **Orion Pharma**, lääkkeiden jakeluun ja tukkukauppaan erikoistuneet **Oriola ja KD** (Kronans Droghandel), jotka yhdessä muodostavat Tukkukaupparyhmän, diagnostisia testejä kehittävä, valmistava ja markkinoiva **Orion Diagnostica** sekä konserniin 30.9. asti kuulunut kosmetiikkayksikkö **Noiro**.

KD-alakonserni on kuulunut Orion-konserniin (69,3 %) 1.7.2002 lukien. KD:n suomalaisen tytäryhtiön, KD Tukku Oy Ab:n luvut sisältyvät Oriolan lukuihin 1.7.2003 lukien.

Markkinatilanne

Maailman lääke markkinat vuonna 2003 olivat yli 450 mrd USD. Kasvutahti on hidastumassa, ja 13 suurimman markkinan painotettu kasvu 12 kk:n kaudella 12/2002 - 11/2003 oli 8 % valuuttakurssit vakioituina. Näiden maiden osuus koko maailman lääke markkinoista on noin 75 %. Suuret markkinat kehittyivät seuraavasti:

Yhdysvallat	+10 %
Euroopan 5 suurinta	+6 %
Japani	+3 %
Latinalainen Amerikka, 3 suurinta	+2 %
Australia ja Uusi Seelanti	+7 %

Yhdysvallat oli suurin yksittäinen lääke markkina yli 200 mrd. USD:n myynnillään ja se myös kasvoi nopeimmin. Euroopassa on suuria maakohtaisia eroja: Espanja kasvoi 12 %, Iso-Britannia 9 %, Saksa 6 %, Ranska 5 % ja Italia 2 %. Useissa maissa lääkemyynnin kasvuvauhti on saatu hidastumaan valtioiden toimenpitein.

Suomessa lääkekustannusten kasvuvauhtia hillitsee huhtikuussa voimaan astunut, patenttisuojojattomia reseptilääkkeitä koskeva lääkevaihtomenettely (geneerinen substitutio). Vuonna 2003 lääkemyynnin kasvu oli 6,3 %, kun useina aiempina vuosina se on ollut yli 10 %. Orion Pharmedin markkinaosuus Suomen lääkemyynnistä oli 10,8 % ja Oriolan ja KD Tukun yhteenlaskettu osuus lääkejakelusta 60 %. Ruotsissa, missä lääkevaihtomenettely otettiin käyttöön puoli vuotta aiemmin kuin Suomessa, lääke markkinat kasvoivat vain 1,9 %, kun kasvu vuonna 2002 oli vielä 6,9 %. Osa markkinoiden kasvun hidastumisesta johtui myös eräiden menekiltään suurten lääkkeiden hinnanalennuksista niiden patenttien rauettua ja geneerisen kilpailun alettua. KD:n osuus Ruotsin lääkejakelusta oli 49 %.

Yhdysvaltojen lääkeviranomaisen FDA myönsi vuonna 2003 myyntiluvan yhteensä 21:lle kemialliseen molekyylikeksintöön perustuvalla uudella alkuperälääkkeelle. Edellisvuonna niitä hyväksyttiin markkinoille vain 16. Lisäksi FDA:n hyväksynnän sai 13 bioteknologiaan perustuvaa uutta lääketta. EU-maiden lääkeviranomaisen EMEA myönsi myyntiluvan yhteensä vain 19 uudelle alkuperälääkkeelle, joista 3 kuului bioteknisiin lääkkeisiin. Edellisvuonna EU:n laajuisen myyntiluvan sai 40 uutta lääkekeksintöä, joista bioteknisiä oli 17.

Euroopan parlamentti hyväksyi joulukuussa suuren määrän ns. G-10 -työryhmässä valmisteltuja uudistuksia EU-lainsäädäntöön. Säädökset koskevat muun muassa lääkkeiden jakelua ja saatavuutta, hinnoittelua, lääkkeiden myyntilupamenettelyjä ja dokumentaatio suojaa. Uudistuksilla pyritään mm. hillitsemään lääkekustannusten kasvua ja harmonisoimaan jäsenmaiden kansallisen lainsäädännön eroavuuksia. Yhtenä keskeisenä tavoitteena on myös parantaa eurooppalaisen lääketeollisuuden kilpailukykyä uusien innovatiivisten lääkkeiden kehittämisessä ja varmistaa toimintaedellytykset vahvalle eurooppalaiselle lääketeollisuudelle, potilaiden parhaaksi. Muutosten voimaantuminen edellyttää vielä jäsenmaiden kansallista lainsäädäntöä.

Yhdysvalloissa vahvistettiin marraskuussa reseptilääke-etuuksia koskeva Medicare-lakiuudistuspaketti. Uudistusten avulla pyritään lisäämään ensisijaisesti vanhusten ja vammaisten mahdollisuuksia saada

tarkoituksenmukaista lääkehoitoa. Tavoitteena on myös hillitä lääkekustannusten nopeaa kasvua edistämällä geneeristä kilpailua.

Liikevaihto

Konserni. Orion-konsernin liikevaihto vuonna 2003 oli 2 261,5 milj. EUR (1 628,6 milj. EUR vuonna 2002) ja se kasvoi 38,9 % edellisvuodesta. Kasvusta noin 613 milj. EUR johtui konserniin 1.7.2002 liitetystä Kronans Droghandel -konsernista. Valuuttakurssien muutokset, etenkin US-dollarin arvon heikkeneminen euroon nähden, laskivat konsernin liikevaihtoa 15,2 milj. EUR, josta Orion Pharman osuus oli 14,4 milj. EUR. Ruotsin kruunun kurssivaihtelut paransivat KD:n euromääräistä liikevaihtoa 2,5 milj. EUR.

Orion Pharma. Orion Pharman liikevaihto 479,8 (483,0) milj. EUR oli ennakoidun mukaisesti lähellä vertailuvuoden tasoa. Omaan tutkimukseen perustuvien tuotteiden osuus liikevaihdosta oli 164,6 (160,9) milj. EUR eli 34 %. Markkinointisopimuksien perusteella yhteistyökumppaneilta saadut etappimaksut olivat yhteensä 25,3 (18,4) milj. EUR, ja ne liittyivät uudelle Parkinson-lääkkeelle, Stalevolle myönnettyihin Yhdysvaltojen ja EU:n myyntilupiin.

Orion Pharman liikevaihdosta oman myyntiverkoston kautta syntyi 292 (305) milj. EUR, josta 176 (185) milj. EUR Suomessa. Kotimaan markkinaosuus oli 10,8 % (11,7 %). Lääkevaihdonenettely johti kovaan hintakilpailuun Suomessa. Kuten oli odotettavissakin, geneeristen reseptilääkkeiden yksikkömääräiset myyntivolyymit kasvoivat ja euromääräinen kokonaisynty laski. Orion Pharman tuotteet olivat monipuolisesti edustettuina vaihtokelpoisten tuotteitten valikoimassa ja niiden osuus vaihtokelpoisten reseptilääkkeitten euromääräisestä apteekkimyynnistä oli myös suurin, noin 11,5 %, ja yksikkömääräisestä volyymistä noin 25,5 %. Orion Pharman kotimaan ihmislääkkeiden myyntituotoista lääkevaihdonenettely leikkasi noin 4 %.

Tukkukaupparyhmän sisällä toteutettiin useita Oriolan ja KD:n toimintojen koordinointi- ja kehityshankkeita synergioiden aikaansaamiseksi. KD Tukku siirtyi heinäkuun alussa Oriolan omistukseen ja yhtiöiden toimintojen yhdistäminen on meneillään. Lääkevaihdonenettelyn aiheuttamat hinta- ja kustannuspaineet ovat voimistuneet sekä Ruotsin että Suomen lääketukkukaupassa. Yksittäisten lääkeyhtiöiden myynnin muutokset vaikuttavat suoraan jakelijoiden laskutukseen ja jakelupalkkioon.

Oriola. Oriolan liikevaihto oli 633,5 milj. EUR ja se kasvoi 64,6 %, mihin vaikutti eniten KD Tukun osto vuoden puolivälissä ja lääkejakeun uusien päämiessopimusten tuoma lisävolyymi. KD Tukun liikevaihto vuoden jälkipuoliskolta oli 172,0 milj. EUR.

Laskutus kuvaa lääketukkukaupan volyymin paremmin kuin liikevaihto. Laskutuksen ja liikevaihdon ero johtuu siitä, että osa päämiessopimuksista perustuu kaupintakauppaan, jossa jakelijan liikevaihdoksi luetaan vain päämiehen maksama jakelupalkkio ja varasto on päämiehen omaisuutta.

Oriolan laskutus oli 984,9 (716,4) milj. EUR ja se kasvoi edellisvuoteen verrattuna 37,5 %. KD Tukun laskutus vuoden jälkipuoliskolta oli 173,4 milj. EUR. Lääkejakeun ja tukkukaupan laskutus oli yhteensä 850,4 milj. EUR, se kasvoi 44,5 % ja sen osuus koko Oriolan laskutuksesta oli 86 %. Laskutuksen vertailukelpoinen kasvu ilman KD Tukun vaikutusta oli 15 %. Laskutuksesta muodostui Suomessa noin 96 % ja Oriolan markkinaosuus lääkejakeusta oli 60 %.

Laitte- ja tarviketoiminnan liikevaihto oli 122,0 milj. EUR ja se kasvoi 4,6 %. Siihen kuuluvat yksiköt Hammasväline, Sairaalaväline, Prolab ja Medion säilyttivät vahvat markkina-asemansa tuotesektoreillaan.

KD. KD:n liikevaihto oli 1 022,7 milj. EUR ja se pieneni 14,0 %. Lukuun sisältyi KD Tukun liikevaihto 166,5 milj. EUR vuoden ensimmäiseltä puoliskolta. KD:n laskutus oli 1 632,3 (1 738,0) milj. EUR, jossa KD Tukun laskutusta oli 168,2 milj. EUR vuoden ensimmäiseltä puoliskolta. Laskutus Ruotsissa kasvoi 3,5 %. Lääkejakeun osuus KD:n laskutuksesta oli 92 %. KD:n markkinaosuus Ruotsin lääkejakeusta oli kauden lopulla edellisvuoden mukaisella tasolla 49 %.

Orion Diagnostica. Orion Diagnostican liikevaihto 35,7 (35,6) milj. EUR oli edellisvuotisen tasolla, mikä johtui eräiden ikääntyneiden tuotteiden myynnin vähenemisestä ja osin myös euroon nähden heikentyneestä US-dollarista. Painopistetutuotteista tulehdustesti QuikRead ja hygieniatesti Hygicult puolestaan kasvoivat kaikilla markkinoillaan ripeästi. Tuotemyynti oman, kaikki Pohjoismaat kattavan oman tytäryhtiöverkon kautta kehittyi myönteisesti.

Noiro. Noiron liikevaihto kaudelta 1-9/2003 oli 104,7 milj. EUR (koko vuodelta 2002 se oli 135,3 milj. EUR).

Konsernin emoyhtiö Orion-yhtymä Oyj. Emoyhtiön liikevaihto oli 552,2 milj. EUR (557,7) ja se pieneni 1,0 %.

Tulos

Alkuvuoteen sisältyi tapahtumia, jotka asettivat suuria toiminnan muutoshaasteita etenkin konsernin tulomuodostuksen kannalta keskeiselle Orion Pharmalle. Kuva lääkevaihhtomenettelyn käytännöstä ja sen vaikutuksista lääkevalmistajien ja -jakelijoiden kustannus- ja tuottorakenteeseen alkoi tarkentua vasta vuoden alkukuukausina. Kun deramsiklaani-lääkkeen tutkimusohjelma jouduttiin helmikuussa lopettamaan ja tähän lääkeaihiin kohdistuneiden liiketoimintasuunnitelmien ja tulosodotuksien todettiin jäävän toteutumatta, ryhdyttiin korjaaviin toimenpiteisiin nopeasti. Huhtikuussa Orion antoi tulosvaroituksen ja tarkensi näkymiään.

Konsernin liikevoitto oli 89,9 (97,5) milj. EUR, joka oli 7,8 % vähemmän kuin edellisvuonna mutta ennakoitua parempi. Joulukuussa kirjattiin kertaluonteisia tuottoja, joiden toteutuminen varmistui vasta vuoden loppupuolella. Liikevoittoon sisältyy myös 9,2 milj. EUR kuluja, jotka liittyvät Orion Pharmassa tuloksenteokyvyn parantamiseksi tehtyihin henkilöstövähennyksiin ja tuotannon uudelleenjärjestelyihin. Vuoden viimeisellä neljänneksellä tuloskehitys parani korjaustoimenpiteiden ja kustannussäästöjen vaikutuksesta jo selvästi.

Eläkekustannukset pienenevät tarkasteluvuodelta 8,8 milj. EUR, kun Orion-yhtymän Toimihenkilöiden Eläkesäätiön omistamien Instrumentarium Oyj:n osakkeiden myyntivoitto sekä Instrumentariumin ja Orionin maksamat osingot pienensivät säätiölle maksettavaa kannatusmaksua.

Orion Pharman liikevoitto oli 47,0 (66,3) milj. EUR. Se oli 29,2 % edellisvuotista pienempi ja odotetun tasoinen. Markkinointisopimuksiin perustuvia etappimaksuja Orion Pharma sai yhteensä 25,3 milj. EUR. Ne liittyivät Parkinson-lääke Stalevon Yhdysvaltojen ja EU:n myyntilupien myöntämiseen. Orion Pharman aineettomista hyödykkeistä tehtiin lisäpoisto 5,7 milj. EUR, joka liittyy vuonna 2002 takaisinostettuihin Ranskan markkinointioikeuksiin ja jonka perusteena on hormonikorvaustuotteiden yleisesti heikentynyt markkinatilanne.

Oriolan liikevoitto oli 20,5 (18,9) milj. EUR ja se parani 8,0 %. KD Tukun liikevoitto koko vuodelta kasvoi merkittävästi. Ilman KD Tukun vaikutusta Oriolan liikevoitto oli edellisvuotisen tasolla.

KD:n liikevoitto myös ilman KD Tukun vaikutusta parani merkittävästi. Kokonaisuudessaan se oli 10,1 (9,1) milj. EUR.

Orion Diagnostican liikevoitto ylsi jälleen hyvälle tasolle. Se kasvoi 4,3 % ja oli 5,2 (5,0) milj. EUR.

Noiron liikevoitto oli 9,1 milj. EUR, johon sisältyy Noiron liiketoimintaan liittyneitä sopimuskorvauksia ja muita tuottoja noin 2,7 milj. EUR viimeiseltä kvartaalilta.

Konsernin voitto ennen satunnaisia eriä ja veroja oli 89,0 (99,1) milj. EUR.

Konsernin tuloverot varsinaisesta toiminnasta olivat 16,9 (35,6) milj. EUR ja satunnaisista eristä 2,4 (0,7) milj. EUR. Konsernin veroaste vuonna 2003 oli poikkeuksellisen alhainen, noin 20 %, johtuen lähinnä kahdesta merkittävästä tekijästä. Emoyhtiön tulokseen kirjattiin joulukuussa 22 milj. EUR arvonalennus Ranskan tytäryhtiön Orion Pharma SA:n osakkeista yhtiön pitkäaikaisen heikon kannattavuuden vuoksi. Arvonalennus pienensi veroja 6,4 milj. EUR. Ruotsin verolainsäädännön muutoksen johdosta Kronans Droghandel AB:ssä on hyväksytty verotuksessa vähennyskelpoisiksi yhtiön Norjan toimintaan liittyneitä tappioita, jotka olivat syntyneet ennen KD:n siirtymistä Orionin omistukseen. Tämä laski konsernin vuoden 2003 veroja 7,4 milj. EUR.

Vähemmistöosuuden voimakas kasvu johtui Kronans Droghandel AB:n tilikauden tuloksesta ja sitä parantaneista kertaluonteisista eristä, joita olivat edellä mainittu verojen pienentyminen sekä KD Tukku Oy:n myynnistä kirjattu verovapaa myyntivoitto.

Osakekohtainen tulos oli 0,98 (0,93) EUR. Osakekohtainen oma pääoma oli 8,45 (9,82) EUR. Konsernin sijoitetun pääoman tuotto ennen satunnaisia eriä ja veroja oli 13,2 % (13,8 %). Oman pääoman tuotto verojen jälkeen oli 10,5 % (9,3 %).

Rahoitustoiminnan nettokulut olivat 0,9 milj. EUR (nettotuotto 1,6 milj. EUR). Korkokulut olivat 5,0 (4,2) milj. EUR ja korkotuotot 4,8 (6,9) milj. EUR. Valuuttakursseista muodostui nettotappiota 0,1 (nettotappiota 0,7) milj. EUR ja osakesijoituksista, osinkotuotot ja käyttöomaisuusosakkeiden arvonalennukset mukaan lukien, nettotappiota 0,5 (nettotappio 0,2) milj. EUR.

Rahoitustoiminnan nettotuloksen muutos johtui vuoden 2002 suurten investointien (156 milj. EUR) aiheuttamasta rahoitusrakenteen muutoksesta ja tämän vaikutuksesta korkokuluihin ja -tuottoihin. Satunnaisiin eriin sisältyy Noiron myymisestä saatu myyntivoitto yhteensä 8,6 milj. EUR.

Tase ja rahoitusasema

Konsernin vakavaraisuus ja maksuvalmius olivat hyvät. Omavaraisuusaste oli katsauskauden lopussa 49,4 % (48,9 %). Nettovelkaantumisaste (gearing) oli -10,8 % (-9,1 %).

Konsernitaseessa 31.12.2003 vieras pääoma laskennallinen verovelka ja pakolliset varaukset mukaan luettuna oli 628,9 (724,3) milj. EUR. Korollinen velka väheni 76,4 milj. euroon (134,2). Orion-yhtymä Oyj maksoi pois tytäryhtiö Kronans Droghandel AB:n oman pääoman valuuttamääräisen arvon suojaamiseksi vuonna 2002 ottamansa 276,2 miljoonan Ruotsin kruunun lainan ja suojasi valuuttatermiinillä valuuttakurssiriskin, joka kohdistuu sen omistamaan 69,3 %:n osuuteen KD:n omasta pääomasta. KD maksoi pois pankkilainojaan yhteensä noin 40 milj. EUR.

Lyhytaikaisesta korottomasta vieraasta pääomasta hieman yli puolet muodostui KD:n ostoveloista. Niiden vastapainona ovat varastot ja myyntisaamiset Ruotsin valtion apteekkimonopolilta, Apoteket AB:ltä.

Konsernin pankkisaamiset ja sijoitusvarat olivat 139,5 (194,9) milj. EUR. Sijoitusvaroja on käytetty velkojen lyhennyksiin.

Noiron myynti pienensi tasetta nettomääräisesti noin 94 milj. EUR.

Konsernin rahavarat on sijoitettu lyhytaikaisiin, vakavaraisten pankkien ja yritysten korkosijoitusinstrumentteihin. Sijoituksilla pyritään turvaamaan konsernin likviditeetti.

Kassavirrat

Liiketoiminnan rahavirrat 109,1 milj. EUR olivat hieman edellisvuotista suuremmat. Rahavirrat ennen käyttöpääoman muutosta kasvoivat 11 %, mutta käyttöpääoman kasvuun sitoutui vuonna 2003 noin 27 milj. EUR.

Konsernin 46 miljoonan euron investoinnit käyttöomaisuushyödykkeisiin olivat noin 53 milj. EUR pienemmät kuin edellisenä vuotena. Liiketoiminnan rahavirta riitti kattamaan nämä investoinnit. Noiron liiketoiminnan myynti paransi vuoden 2003 investointien rahavirtaa yli 100 milj. EUR. Vertailuvuoden 2002 investointien rahavirtaa puolestaan paransivat 60 milj. eurolla lähinnä KD:n osakkeiden oston rahoittamiseksi myydyt arvopaperisijoitukset.

Kuluneena vuonna konserni lyhensi pitkäaikaisia lainojaan lähes 73 milj. EUR sekä maksoi osinkoja noin 160 milj. EUR. Näistä seikoista johtuen rahoituksen rahavirrat olivat selvästi negatiiviset, minkä seurauksena myös konsernin kokonaisrahavarat vähenivät lähes 50 milj. EUR edellisestä tilinpäätöksestä.

Vuoden 2004 näkymät

Orion Pharman liikevaihto kääntyy kasvuun. Kasvuodotuksia kohdistuu etenkin uuteen Parkinson-lääke Stalevoon, jonka myyntialue laajenee vuoden aikana useampiin maihin. Toiminnan tehostamis- ja sopeuttamistoimenpiteiden myönteiset vaikutukset sekä kasvava tuotemyynti parantavat liikevoittoa selvästi edellisvuotisesta.

Tukkukaupparyhmän liikevaihto pienenee Oriolassa tapahtuneiden päämiesmuutosten seurauksena, mutta liikevoiton ennakoitaan olevan edellisvuotisen tasoinen. Kannattavuuden kasvuodotuksia hillitsevät

markkinoiden kasvutahdin hidastuminen sekä jakeluliiketoimintaan kohdistuvat, lääkevaihtomenettelystä aiheutuvat kustannuspaineet.

Orion Diagnostican liikevaihto kasvaa ja liikevoitto säilyy hyvällä tasolla.

Orion-konsernin liikevaihto pienenee edellisvuotisesta Noiron divestoinnin sekä tukkukaupan vähenevän volyymin vaikutuksesta. Konsernin liikevoitto sen sijaan paranee Orion Pharman kannattavuuden parantumisen seurauksena.

Tutkimus- ja tuotekehitystoimintaan konserni käyttää noin 80 milj. EUR. Tästä Orion Pharman osuus on noin 95 % eli 16 % Orion Pharman liikevaihdosta. Käyttöomaisuusinvestoinnit ovat noin 45 milj. EUR.

Investoinnit

Orion-konserni investoi edellisvuotista huomattavasti vähemmän. Aiempien vuosien korkeasta investointiasteesta johtuen vuoden 2003 poistot olivat suuremmat kuin bruttoinvestoinnit. Jatkuvien liiketoimintojen bruttoinvestoinnit olivat 38,6 (140,3) milj. EUR. Tästä rakennusten osuus oli 7,6 milj. EUR, koneiden ja kaluston 20,5 milj. EUR ja muun käyttöomaisuuden osuus 10,1 milj. EUR. Suurin yksittäinen investointikohde oli Orion Pharman toimitilojen lisärakennushanke Turussa. Oriolassa merkittävimpiä kehityshankkeita olivat logistiikan ja taloushallinnon järjestelmien uudistamisprojekti sekä Espoon varastoautomaatio.

Muutokset konsernin rakenteessa

Kosmetiikkaan ja hygieniatuotteisiin erikoistunut tulosyksikkö Noiro myytiin 1.10.2003. Kaupan myötä konsernista poistuivat myös Noiron liiketoimintaan kuuluneet tytäryhtiöt Alnitak Oy, Karkone Oy, ZAO Farnos SPb ja Noiro Polska Sp.z.o.o. Lopullinen kauppahinta on noin 102,9 milj. EUR, josta myyntivoittoa noin 8,6 milj. EUR. Yrityskauppa selkeytti merkittävästi konsernin rakennetta, ja konsernin kaikki liiketoiminta keskittyy nyt terveydenhoitoon.

Heinäkuun alussa siirtyi KD:n Suomen tytäryhtiö KD Tukku Oy Ab Kronans Droghandel AB:itä Oriola Oy:n omistukseen.

Helmikuussa perustettiin Orion-yhtymä Oyj:n tytäryhtiö Saiph Therapeutics Oy. Marraskuussa fuusioitiin tytäryhtiöt Panfarma Oy ja Kuulolaitekeskus Oy Oriola Oy:hyn. Joulukuussa fuusioitiin tytäryhtiöt Suomen Rohdos Oy ja Oy Pharmacal Ab Orion-yhtymä Oyj:hin.

KD:n tytäryhtiö KD Norsk Pharma Distribusjon AS on purettu joulukuussa.

Orion Diagnostica sekä Orion Pharmaan kuuluva, lääkkeiden vaikuttavia aineita valmistava Fermion alkoivat toimia osakeyhtiöinä vuoden 2004 alusta.

Henkilöstö

Orion-konsernin keskimääräinen henkilömäärä koko vuodelta oli 5 573 (5 621), josta uuteen omistukseen siirtyneen Noiron henkilöstön osuus oli 669 (876). Joulukuussa 2003 konsernin palveluksessa oli yhteensä 4 690 (5 826) henkilöä. Orion Pharman henkilömäärä väheni vuoden mittaan 295 henkilöllä, ja joulukuussa tulosyksikön henkilöstövahvuus oli 2 752 (3 047). Keväällä ja kesällä toimeenpantujen toiminnan tehostamistoimenpiteiden osana tehdyissä henkilöstövähennyksissä päätettiin irtisanomisen kautta 240 työsuhdetta Suomen toimipisteissä. Niiden lisäksi noin 80 työsuhdetta loppui luonnollisen poistuman kautta. Osa päättyvässä olevista työsuhhteista jatkuu vuoden 2004 ensimmäiselle neljännekselle. Ulkomaisten toimipisteiden henkilöstömäärä väheni 75:llä, joista suuri osa oli Tanskassa toimintansa lopettaneen tehtaan tuotantohenkilöstöä.

Tukkukaupparyhmässä Oriolan henkilöstömäärä kasvoi yli 70:llä, joista puolet kuuluu KD Tukun henkilöstöön. Oriola lisäsi henkilöstöä myös logistiikkapalveluihinsa.

Yhtiökokoukset

Orion-yhtymä Oyj:n 27. maaliskuuta 2003 pidetty varsinainen yhtiökokous käsitteli yhtiöjärjestyksen 10 §:n mukaiset asiat sekä valtuutti hallituksen hankkimaan ja luovuttamaan yhtiön omia osakkeita. Lisäksi yhtiökokous hylkäsi hallituksen esityksen yhtiön osakesarjojen yhdistämisestä.

Joulukuun 11. päivänä 2003 pidetty ylimääräinen yhtiökokous päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti jakaa 1,50 euron suuruisen lisäosingon vuodelta 2002.

Hallinto

Yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiökokous valitsee yhtiölle hallituksen sekä hallituksen puheenjohtajan yhdeksi vuodeksi kerrallaan. Maaliskuussa 2003 pidetty varsinainen yhtiökokous valitsi hallitukseen kahdeksan jäsentä hallituksen aiemman kokoonpanon mukaisesti. Hallitukseen kuuluvat seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen asti puheenjohtajana Juhani Leikola ja varapuheenjohtajana Erkki Etola sekä jäsenenä Heikki Hakala, Petteri Karttunen, Eeva Kölli-Jäntti, Tuomo Lähdesmäki, Heikki Vapaatalo ja Matti Vuoria. Hallituksen kaikki jäsenet ovat riippumattomia. Hallitus kokoontui tilikauden aikana yhteensä 16 kertaa, joista yksi oli puhelinkokous. Jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti kokouksiin oli noin 93 %.

Tarkastusvaliokunnan puheenjohtajaksi hallitus valitsi keskuudestaan Heikki Hakalan ja jäseniksi Petteri Karttusen ja Eeva Kölli-Jäntin. Nimitys- ja palkk valiokunnan puheenjohtajaksi hallitus valitsi Matti Vuorian ja jäseniksi Erkki Etolan, Juhani Leikolan, Tuomo Lähdesmäen ja Heikki Vapaatalon. Syksyllä 2003 hallitus arvioi toimintansa laatua ja esitti myös kirjallisen arvion hallituksen puheenjohtajan ja toimitusjohtajan toiminnasta.

Yhtiön varsinaisena tilintarkastajana on toiminut tilintarkastusyhteisö Ernst & Young Oy, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Pekka Luoma ja varatilintarkastajana KHT Päivi Virtanen.

Nimityksiä yhtiön johdossa

KD:n uutena toimitusjohtajana aloitti varatoimitusjohtaja, dipl.ins. Marianne Dicander Alexandersson 1.7.2003, jolloin yhtiön toimitusjohtajana vuodesta 1988 ollut Ralph Nilsson siirtyi eläkkeelle.

Oriolan toimitusjohtajana vuodesta 1988 toiminut kauppaneuvos Seppo Morri siirtyi Orion-yhtymä Oyj:n vanhemmaksi neuvonantajaksi 1.1.2004. Hän saavuttaa eläkeiän syksyllä 2004.

Oriolan uutena toimitusjohtajana aloitti 1.1.2004 farmasian tohtori Risto Kanerva, joka aiemmin johti Oriolan Jakelu- ja tukkukauppasektoria yhtiön varatoimitusjohtajana.

Konsernin viestintäjohtajana aloitti FM, DE Heikki Vuonamo 1.2.2003.

Tutkimus- ja tuotekehitystoiminta

Konsernin tutkimus- ja tuotekehitystoiminnan menot olivat 85,9 (109,5) milj. EUR. Menoja vähennettiin edellisvuodesta 22 %. Orion Pharman lääketutkimuksen osuus kokonaispanostuksesta oli 81,4 milj. EUR eli 95 %. Orion Pharman liikevaihdosta tutkimus- ja tuotekehitysmenojen osuus oli 17,0 % (21,6 %).

Parkinsonin taudin hoitoon tarkoitettu uusi levodopavalmisteen Stalevo (levodopa, karbidopa ja entakaponi) sai myyntiluvan Yhdysvalloissa kesäkuussa ja EU:ssa lokakuussa. Lanseeraukset käynnistettiin nopeasti. Stalevo on ensimmäinen uusi levodopavalmisteen yli kymmeneen vuoteen.

Helmikuussa lopetettiin deramsiklaani-lääkeaihion vuonna 2000 aloitettu kolmannen vaiheen kliininen tutkimusohjelma osatutkimustulosten osoittamaa lääkeaineen tehon riittämättömäksi ahdistuneisuuden hoidossa. Edellisvuonna vireille pannusta erillisen lääketutkimusyhtiön perustamishankkeesta luovuttiin, koska järjestelylle ei löytynyt Orionia tyydyttävää ratkaisua.

Edellä mainitut päätökset johtivat Orion Pharman koko tuote- ja tutkimusstrategian uudelleenlinjaamiseen. Keväällä käynnistyneen tavoiteohjelman osana myös tutkimuskuluja päätettiin vähentää merkittävästi sekä samalla kohdentaa niitä vahvistamaan alkuperälääketutkimusta ja omien molekyylikeksintöjen elinkaaren

hallintaa. Prekliinisessä tutkimuksessa merkittävänä kohteina ovat hermoston alfa-2-reseptoreihin sekä selektiivisiin androgeenireseptorimodulaattoreihin (SARM) kohdistuvat lääkeaihiot.

Kliinisessä tutkimuksessaan Orion Pharma keskittyi entakaponin, levosimendaanin, hormonihoitojen ja eläinrauhotteiden jatkokehitykseen. Suurimpana tutkimuskohteena olivat sydämen vajaatoimintalääke Simdaxin (levosimendaani) kolmannen kliinisen vaiheen tutkimukset, joita Orion Pharma tekee saadakseen tuotteelle myyntiluvan Yhdysvaltojen, Britannian, Saksan ja Ranskan markkinoille. Yhdysvalloissa on käynnissä REVIVE II -monikeskustutkimus, jolla pyritään todentamaan aiempien tutkimusten antamat positiiviset tulokset suonensisäisesti annosteltavan Simdaxin tehosta ja turvallisuudesta akuuttia sydämen vajaatoimintaa sairastavilla. Euroopassa on käynnissä monikeskustutkimus SURVIVE, jossa Simdaxin tehoa verrataan standardilääkitykseen, dobutamiiniin. Myyntilupapäätökset saataneen vuoden 2006 aikana.

Orion Pharma kehittää levosimendaanista myös suun kautta annettavaa valmistetta eläinlääkintäkäyttöön, sydämen vajaatoimintaa sairastaville koirille.

Vuonna 2004 Orion Pharma aloittaa yhteistyössä Novartiksen kanssa tutkimusohjelman selvittääkseen, voidaanko Stalevo-hoidolla viivästyttää Parkinson-potilailla tahattomina liikkeinä ilmeneviä levodopan haittavaikutuksia.

Myyntilupien haku astmalääke budesonidia sisältävälle Giona Easyhaler -valmisteelle on meneillään ns. tunnustamismenettelyn kautta muissa EU-maissa Saksan jo myöntämän myyntiluvan perusteella.

Astmalääke formoterolia sisältävää Easyhaler-annostelijaa koskeva myyntiluvan hakumenettely on äskettäin alkanut, viitejäsenvaltiona Suomi.

Hormonikorvaustuote Indivinalla on tehty 7-vuotinen kliininen turvallisuustutkimus, jonka tuloksilla pyritään osoittamaan valmisteen soveltuvuus vaihdevuosisoireiden hoitoon jo vaihdevuosien alkuvaiheessa.

Vuoden lopulla Orion Pharma solmi Divigel-hormonikorvausvalmistettaan koskevan lisenssisopimuksen amerikkalaisen Upsher-Smith -yhtiön kanssa. Upsher-Smith tekee Yhdysvalloissa Divigelin myyntilupahakemusta varten tarvittavat 3. vaiheen kliiniset tutkimukset tavoitteenaan tuoda tuote markkinoille Yhdysvalloissa ja Kanadassa muutaman vuoden kuluttua. Sopimuksen mukaan Upsher-Smith markkinoi tuotetta Pohjois-Amerikassa. Orion valmistaa tuotteet ja saa niiden myyntituotoista rojalteja.

Osa-keppääoma ja osakkeet

Orion-yhtymä Oyj:n osakepääoma on 114,8 milj. EUR ja osakkeen nimellisarvo 1,70 EUR. Yhtiön vähimmäispääoma on 85,0 milj. EUR ja enimmäispääoma 340,0 milj. EUR, joissa rajoissa osakepääomaa voidaan korottaa tai alentaa yhtiöjärjestyksestä muuttamatta. Osakkeita on yhteensä noin 67,5 milj. kpl ja ne jakautuvat osakesarjoihin A ja B. Molemmat osakesarjat noteerataan Helsingin Pörssissä. A-osakkeita oli tilivuoden päättyessä 30 002 129 kpl ja B-osakkeita 37 516 292 kpl.

Yhtiöjärjestyksen 3 §:n nojalla osakkeenomistaja voi vaatia A-osakkeiden muuntamista B-osakkeiksi. Vuoden 2003 kuluessa on A-osakkeita muunnettu B-osakkeiksi yhteensä 584 300 kpl.

Orion-yhtymä Oyj:llä oli 31.12.2003 yhteensä 30 700 rekisteröityä osakkeenomistajaa. Arvo-osuusjärjestelmässä oli hallintarekisteröityjä Orion-yhtymä Oyj:n osakkeita 11 224 380 kpl eli 16,6 % osakkeista ja 4,2 % äänistä.

Osinko

Orion-yhtymä Oyj jakoi vuodelta 2002 osinkoa yhteensä 2,43 EUR osakkeelta. Osinkoina jaettiin yhteensä 162 milj. EUR ja osingonjakosuhte oli 261,3 %.

Maaliskuussa pidetyn varsinaisen yhtiökokouksen päätöksellä jaettiin hallituksen ehdotuksen mukaisesti 0,93 EUR osaketta kohti. Tämän osingon maksupäivä oli 8.4.2003. Joulukuussa pidetty ylimääräinen yhtiökokous päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti jakaa 1,50 euron suuruisen lisäosingon vuodelta 2002. Osinko maksettiin 23.12.2003.

Osinkopolitiikka

Orion-yhtymä Oyj ottaa osingonjaossaan huomioon yhtiön jakokelpoisten voittovarojen lisäksi konsernin keskipitkän ja pitkän aikavälin investointi- ja muut rahoitustarpeet.

Omat osakkeet

Yhtiön hallussa on 208 932 kpl A-osakkeita ja 685 000 kpl B-osakkeita. Niiden nimellisarvo on yhteensä 1,5 milj. EUR ja niiden osuus osakepääomasta on 1,32 % ja äänimäärästä 0,76 %. Osakkeet on hankittu vuoden 2002 varsinaisen yhtiökokouksen vahvistamalla valtuutuksella Helsingin Pörssistä marraskuussa 2002 – tammikuussa 2003. Vuoden 2003 tammikuussa yhtiö osti 41 134 kpl A-osakkeita 0,9 milj. eurolla keskihintaan 21,34 EUR. Osakkeiden nimellisarvo on yhteensä 0,07 milj. EUR ja niiden suhteellinen osuus yhtiön osakepääomasta on 0,06 % ja äänimäärästä 0,13 %. Vuoden 2002 marras-joulukuussa omia osakkeita ostettiin 852 798 kpl, joista 167 798 kpl oli A-osakkeita ja 685 000 kpl B-osakkeita. Näiden osakkeiden nimellisarvo oli yhteensä 1,4 milj. EUR ja niiden suhteellinen osuus yhtiön osakepääomasta oli 1,3 % ja äänimäärästä 0,6 %. Osakkeiden hankintakurssi vaihteli välillä 19,80 - 21,65 EUR. A-osakkeiden keskimääräinen hankintakurssi oli 20,74 EUR ja B-osakkeiden 20,99 EUR.

Tilinpäätöksen julkistamiseen mennessä Orion-yhtymän hallituksen tietoon ei ole tullut liputusilmoituksia.

Hallituksen valtuutukset

Orion-yhtymä Oyj:n hallituksella on 27.3.2004 asti voimassa oleva yhtiökokouksen valtuutus omien osakkeiden hankkimiseen ja luovuttamiseen. Valtuutusta ei ole käytetty tilinpäätöksen julkistamishetkeen mennessä. Hankinta on suoritettava siten, että yhtiölle ja sen tytäryhteisöille kuuluvien yhtiön osakkeiden yhteenlaskettu nimellisarvo tai niiden tuottama äänimäärä ei hankinnan jälkeen ylitä viittä (5) prosenttia yhtiön osakepääomasta tai kaikkien osakkeiden tuottamasta äänimäärästä. Osakkeita on hankittava osakelajien mukaisessa suhteessa. Osakkeita voidaan käyttää yhtiön pääomarakenteen kehittämiseksi, yrityskauppojen tai muiden järjestelyjen rahoittamiseen tai toteuttamiseen tai osana yhtiön tai sen tytäryhtiöiden henkilöstön kannustusjärjestelmien toteuttamista tai ne voidaan muutoin edelleen luovuttaa tai mitätöidä. Yhtiökokouksen valtuutuksen ehdot on kerrottu pörssitiedotteessa 27.3.2003.

Hallituksella ei ole valtuutusta korottaa osakepääomaa eikä laskea liikkeelle optio- tai vaihtovelkakirjalainaa tai optio-oikeuksia.

Optio-ohjelma 1998

Orion-konsernin koko henkilöstölle suunnattuun vuoden 1998 optio-ohjelmaan liittyvät B-optiot vapautuivat 2.5.2003 ja ne listattiin Helsingin Pörssin päälisalle. Arvo-osuusjärjestelmässä B-optiot yhdistettiin A-optioihin. A/B-optioiden voimassaolo päättyi 30.4.2005. Niillä voidaan merkitä enintään 3.163.200 uutta 1,70 euron nimellisarvoista Orionin B-osaketta, mikä vastaa 4,7 % yhtiön osakkeista ja 0,5 % kokonaisäänimäärästä. Vuodelta 2002 maksettujen osinkojen jälkeen ne oikeuttavat merkitsemään B-osakkeita hintaan 25,38 EUR. Merkintähinta vähenee osakekohtaisen osingon verran jokaisen osingonjaon täsmäytyspäivänä osakemerkintähetkeen asti. Yhtiön osakepääoma voi optiotodistuksiin perustuvien merkintöjen seurauksena nousta enintään 5.377.440 eurolla.

Optio-ohjelma 2001

Orion-yhtymä Oyj:n ja sen tytäryhtiöiden avainhenkilöille ja Orion-yhtymä Oyj:n kokonaan omistamalle tytäryhtiölle vuonna 2001 suunnattuun optio-ohjelmaan sisältyi yhteensä 1.800.000 optio-oikeutta, joista kullakin voi merkitä yhden Orion-yhtymä Oyj:n B-sarjan osakkeen. Optio-ohjelmaan kuuluu 100 avainhenkilöä. Osakkeen merkintäaika optio-oikeudella 2001A alkoi 1.10.2003, optio-oikeudella 2001B se alkaa 1.10.2004, optio-oikeudella 2001C 1.10.2005 ja optio-oikeudella 2001D 1.10.2006 ja päättyi kaikilla optio-oikeuksilla 31.10.2007.

B-osakkeen merkintähinta optio-oikeuksilla 2001A ja 2001B on 25,38 EUR yhtiön seuraavan osingonjaon täsmäytyspäivään asti ja se vähenee osakekohtaisen osingon verran jokaisen osingonjaon täsmäytyspäivänä osakemerkintähetkeen asti. Ohjelman C-optiot oikeuttavat merkitsemään osakkeita hintaan 20,41 EUR ja D-optiot hintaan 20,46 EUR. C- ja D-optioilla merkittävien osakkeiden hintoja voivat alentaa vain erityisosingot,

jotka poikkeavat yhtiön tavanomaisesta osinkopolitiikasta. Joulukuussa 2003 maksettu lisäosinko katsottiin tällaiseksi erityisosingoksi. Yhtiön osakepääoma voi ohjelmaan sisältyvien optioiden perusteella merkittävien osakkeiden nojalla nousta enintään 3.060.000 eurolla ja osakkeiden määrä enintään 1.800.000 uudella B-osakkeella ja niiden osuus on 2,7 % yhtiön osakkeista ja 0,3 % osakkeiden kokonaisäänimäärästä.

Yhtiön optio-ohjelmilla ei ollut laimentavaa vaikutusta vuoden 2003 osakekohtaiseen tulokseen.

Johdon osakeomistus 31.12.2003

Hallituksen jäsenten, toimitusjohtajan, hänen sijaisensa sekä tulosityksiköiden nykyisten toimitusjohtajien yhteenlaskettu omistus yhtiön osakkeista (sisältäen oman, alaikäisten lasten ja määräysvalta-yhteisöjen omistuksen) 31.12.2003 oli 1 428 271 kpl eli 2,1 % sekä yhteenlaskettu osuus äänistä 27 137 920 ääntä eli 4,3 %. Toimitusjohtajalla, hänen sijaisellaan ja tulosityksiköiden toimitusjohtajilla on vuoden 1998 optio-ohjelman optioita yhteensä 99 000 kpl ja vuoden 2001 ohjelman optioita yhteensä 190 000 kpl, joiden perusteella heidän osakkeenomistuksensa voi kasvaa enintään 289 000 B-osakkeella eli 0,4 prosentilla nykyisestä osakekannasta ja 0,05 prosentilla äänimäärästä.

Sisäpiiriohje

Orion-konsernissa on voimassa Helsingin Pörssin, Keskuskauppakamarin ja Teollisuuden ja Työnantajien Keskusliiton suosituksen mukainen sisäpiiriohje.

Konsernin taloudelliset tavoitteet

Orion-yhtymän hallitus on vahvistanut konsernille seuraavat taloudelliset tavoitteet:

- liikevaihdon kasvu vuosittain keskimäärin yli 10 %
- Sijoitetun pääoman tuotto 20 %
- Omavaraisuusaste vähintään 50 %
-

IAS/IFRS-raportointi

Orion-konserni alkaa raportoida IFRS-säännösten (International Financial Reporting Standards) mukaisesti vuonna 2005.

Voitonjakoehdotus

Konsernin vapaa oma pääoma on 31.12.2003 taseen mukaisesti 443,4 milj. euroa, josta jakokelpoista on 314,9 milj. EUR. Emoyhtiön vapaa oma pääoma on 31.12.2003 taseen mukaisesti 249 509 194,45 EUR, josta tilikauden voitto on 64 190 290,45 EUR.

Hallitus ehdottaa, että emoyhtiön vapaasta omasta pääomasta jaetaan 1,60 euron suuruinen osinko osaketta kohden 66 624 489 osakkeelle, yhteensä 106,6 milj. EUR, että lääketieteelliseen tutkimukseen lahjoitetaan 100 800 EUR ja että voittovarojen tilille jätetään 142,8 milj. EUR.

Espoossa 12.2.2004

Orion-yhtymä Oyj:n hallitus

TAULUKKO-OSA

KONSERNIN TULOSLASKELMA

milj. EUR

	10-12/2003	10-12/2002	2003	2002	Muutos %
LIIVEVAIHTO	565,3	596,5	2 261,5	1 628,6	+38,9 %
josta ulkomaantoiminta	309,8	340,2	1 270,4	864,4	+47,0 %
Liiketoiminnan muut tuotot	+6,7	+12,1	+12,8	+29,8	-56,9 %
Materiaalit ja palvelut	-413,7	-442,4	-1 660,5	-1 054,6	+57,5 %
Muut liiketoiminnan kulut	-122,8	-131,7	-456,4	-452,2	+0,9 %
Liikearvopoistot	-1,5	-1,6	-6,0	-5,0	+20,2 %
Muut poistot	-13,2	-14,3	-61,5	-49,1	+25,3 %
LIIVEVOITTO	20,8	18,6	89,9	97,5	-7,8 %
Rahoitustuotot	+2,4	+2,5	+7,9	+10,2	-23,5 %
Rahoituskulut	-2,1	-3,0	-8,8	-8,6	+1,2 %
VOITTO ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ JA VEROJA	21,1	18,1	89,0	99,1	-10,2 %
Satunnaiset tuotot	+8,6	-	+8,6	+7,8	+10,5 %
Satunnaiset kulut	-	-	-	-0,2	
VOITTO ENNEN VEROJA	29,7	18,1	97,6	106,7	-8,6 %
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	+5,9	-7,7	-16,9	-35,6	-52,9 %
Tuloverot satunnaisista eristä	-2,4	+0,1	-2,4	-0,7	
Vähemmistöosuus	-2,2	-0,5	-6,6	-1,0	
KATSAUSKAUDEN VOITTO	31,0	10,0	71,7	69,4	+3,3 %
VOITTO VEROJEN JÄLKEEN ILMAN SATUNNAISIA ERIÄ	24,8	9,9	65,5	62,5	+4,9 %
Osakkeita keskimäärin (1000 kpl) ilman omia osakkeita			66 626	67 449	

KONSERNIN TASE, VASTAAVAA

milj. EUR	12/2003	12/2002	Muutos %
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet:			
Aineettomat oikeudet	31,7	37,0	-14,2 %
Liikearvo	13,7	17,2	-20,4 %
Konserniliikearvo	33,7	36,0	-6,4 %
Muut pitkävaikutteiset menot	27,8	37,1	-25,1 %
Aineelliset hyödykkeet:			
Maa- ja vesialueet	13,3	15,9	-16,7 %
Rakennukset ja rakennelmat	170,8	213,6	-20,0 %
Koneet ja kalusto	111,0	134,3	-17,3 %
Muut aineelliset hyödykkeet	1,3	1,7	-22,8 %
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	5,1	7,4	-32,1 %
Sijoitukset:			
Osuudet osakkuusyrityksissä	0,1	0,1	-
Muut sijoitukset	1,2	2,6	-55,4 %
Omat osakkeet	15,2	17,9	-14,9 %
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Vaihto-omaisuus	330,9	362,7	-8,8 %
Laskennallinen verosaaminen	6,1	1,3	+353,5 %
Pitkäaikaiset saamiset	4,0	6,7	-40,5 %
Myyntisaamiset	281,6	289,0	-2,6 %
Muut lyhytaikaiset saamiset	39,7	34,4	+15,5 %
Rahoitusarvopaperit	112,8	152,1	-25,8 %
Rahat ja pankkisaamiset	26,7	42,8	-37,5 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 226,7	1 409,8	-13,0 %

KONSERNIN TASE, VASTATTAVAA

milj. EUR	12/2003	12/2002	Muutos %
Osakepääoma	114,8	114,8	
Ylikurssirahasto	4,2	4,2	
Omien osakkeiden rahasto	15,2	17,9	-14,9 %
Vararahasto	0,6	0,6	-2,1 %
Edellisten tilikausien voitto	371,6	465,9	-20,2 %
Katsauskauden voitto	71,7	69,4	+3,3 %
Oma pääoma yhteensä	578,1	672,8	-14,1 %
Vähemmistöosuus	19,7	12,8	+54,0 %
Pakolliset varaukset	3,3	0,9	+247,5 %
Laskennallinen verovelka	52,6	57,9	-9,1 %
Pitkäaikainen vieras pääoma:			
Rahalaitoslainat	-	77,2	
Eläkelainat	34,5	34,2	+0,8 %
Muut pitkäaikaiset velat	3,3	3,6	-7,4 %
Lyhytaikainen vieras pääoma:			
Rahalaitoslainat	6,1	-	
Saadut ennakot	31,0	25,9	+19,6 %
Ostovelat	413,4	460,6	-10,3 %
Muut lyhytaikaiset velat	84,7	63,9	+32,4 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 226,7	1 409,8	-13,0 %
Korollinen vieras pääoma	76,4	134,2	-43,1 %
Osakkeiden määrä ilman omia osakkeita (1000 kpl)	66 624	66 666	

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

milj. EUR	2003	2002
Liikevoitto	89,9	97,5
Oikaisut liikevoittoon	75,2	50,6
Käyttöpääoman muutos	-27,1	-5,0
Maksetut korot	-7,7	-6,4
Saadut korot	7,6	8,9
Maksetut verot	-28,8	-38,7
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA	109,1	106,9
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin sekä sijoituksiin	-46,1	-99,1
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden sekä sijoitusten myynnit	13,5	71,5
Konserniyhtiöiden myynnin vaikutus kassavirtaan	-	6,5
Konserniyhtiöiden hankinnan vaikutus kassavirtaan	-	-9,4
Liiketoiminnan myynti	102,6	-
Muu investointien rahavirta	0,2	1,6
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	70,2	-28,9
Lyhytaikaisten lainojen nostot (+) ja takaisinmaksut (-)	6,5	3,7
Pitkäaikaisten lainojen nostot (+) ja takaisinmaksut (-)	-72,4	29,7
Omien osakkeiden hankinta	-2,2	-16,5
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-159,9	-74,2
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-228,0	-57,3
Oikaisuerät	-0,8	-0,0
Taseen mukainen rahavarojen lisäys (+) tai vähennys (-)	-49,5	20,7
Rahavarat kauden alussa	189,0	168,3
Rahavarat kauden lopussa	139,5	189,0

Vuoden 2002 vertailutietoa on oikaistu siirtämällä omien osakkeiden hankinta investointien rahavirrasta rahoituksen rahavirtaan.

VAKUUDET JA VASTUUSITOUMUKSET

milj. EUR

	12/2003	12/2002
Annetut kiinteistökiinnitykset	63,2	60,1
Annetut yritysikiinnitykset	73,7	73,1
Takaukset	4,3	4,5
Leasing-vastuut	7,1	6,9
Muut vastuut	0,2	0,3
Takaisinostositoumukset		
- lunastushinta	-	0,1
- käypä arvo ylittää lunastushinnan	-	0,0
JOHDANNAISSOPIMUKSET		
Oman pääoman suojauksen termiinisopimukset:		
- sopimusten käypä arvo	0,5	-
- sopimusten eurovasta-arvo	30,8	-
Muut termiinisopimukset:		
- sopimusten käypä arvo	0,4	-0,0
- sopimusten eurovasta-arvo	27,4	7,6

Oman pääoman suojauksen termiinisopimukset suojaavat Orion-yhtymän osuutta tytär-yhtiö KD:n omasta pääomasta valuuttakurssiriskiltä. Muut termiinisopimukset suojaavat valuuttamääräisiä saatavia ja velkoja.

Oikeudenkäynnit

Orionille 28.10.2003 tiedoksi saatetulla päätöksellä Korkein oikeus ei myöntänyt valituslupaa tri Peter Jacksonille jutussa, joka koski erään eläinrehun suojaliuksen patenttioikeuksien hyödyntämistä. Helsingin hovioikeuden 31.12.2002 antama tuomio, jolla hovioikeus hylkäsi kaikilta olennaisilta osiltaan Jacksonin kanteen, on siten lainvoimainen.

LIKEVAIHTO TULOSYKSIKÖITTÄIN

milj. EUR	2003	2002	Muutos %	Jakauma 2003
Orion Pharma	479,8	483,0	-0,7%	22 %
Oriola	633,5	384,8	+64,6%	(29 %)
KD alkaen 1.7.2002	1 022,7	606,6		(47 %)
Tukkukaupparyhmä yhteensä	1 656,2	991,3	+67,1%	76 %
Orion Diagnostica	35,7	35,6	+0,1%	2 %
Konsernin jatkuvat liiketoiminnot yhteensä	2 156,8	1 493,3	+44,4%	100 %
Noiro	104,7	135,3	-22,6%	
Konserni yhteensä	2 261,5	1 628,6	+38,9%	

KD Tukku sisältyy Oriolan lukuihin 1.7.2003 lukien

LIKEVOITTO TULOSYKSIKÖITTÄIN

milj. EUR	2003	2002	Muutos %	Jakauma 2003
Orion Pharma	47,0	66,3	-29,2%	58 %
Oriola	20,5	18,9	+8,0%	(25 %)
KD alkaen 1.7.2002	10,1	5,6		(13 %)
Tukkukaupparyhmä yhteensä *)	28,4	23,3	+22,1%	36 %
Orion Diagnostica	5,2	5,0	+4,3%	6 %
Konsernierät	0,2	-6,9		
Konsernin jatkuvat liiketoiminnot yhteensä	80,8	87,7	-7,8%	100 %
Noiro	9,1	9,8	-7,0%	
Konserni yhteensä	89,9	97,5	-7,8%	

KD Tukku sisältyy Oriolan lukuihin 1.7.2003 lukien.

* Tukkukaupparyhmän liikevoittoa 2003 laskettaessa on vähennetty KD:n liikearvopoisto 2,5 milj. EUR.
(Vuoden 2002 lukuun sisältyy liikearvopoistoa 1,2 milj. EUR).

ULKOMAANTOIMINNAN LIKEVAIHTO TULOSYKSIKÖITTÄIN

milj. EUR	2003	2002	Muutos %	Jakauma 2003
Orion Pharma	304,1	296,9	+2,5%	25 %
Oriola	54,3	52,7	+3,1%	4 %
KD alkaen 1.7.2002	847,2	438,5		69 %
Orion Diagnostica	29,4	29,0	+1,7%	2 %
Konsernin jatkuvat liiketoiminnot yhteensä	1 234,3	816,0	+51,3%	100 %
Noiro	36,1	48,4	-25,5%	
Konserni yhteensä	1 270,4	864,4	+47,0%	

KD Tukku sisältyy Oriolan lukuihin 1.7.2003 lukien

LIKEVAIHTO MARKKINA-ALUEITTAIN

milj. EUR	2003	2002	Muutos %	Jakauma 2003
Suomi	922,5	677,3	+36,2%	43 %
Skandinavia	930,7	512,9	+81,5%	43 %
Muu Eurooppa	195,6	192,9	+1,4%	9 %
Pohjois-Amerikka	76,9	64,7	+18,9%	4 %
Muut maat	31,2	45,6	-31,6%	1 %
Konsernin jatkuvat liiketoiminnot yhteensä	2 156,8	1 493,3	+44,4%	100 %
Noiro	104,7	135,3	-22,6%	
Konserni yhteensä	2 261,5	1 628,6	+38,9%	

BRUTTOINVESTOINNIT

milj. EUR	2003	2002
Maa-alueet	0,3	0,1
Rakennukset	7,6	9,6
Koneet ja kalusto	20,5	31,8
Osakkeet	0,0	61,2
Muu käyttöomaisuus	10,1	37,7
Konsernin jatkuvat liiketoiminnot yhteensä	38,6	140,3
Jatkuvien toimintojen investoinnit liikevaihdosta	1,8 %	9,4 %
Noiro	3,3	15,3
Konserni yhteensä	41,9	155,6
Investoinnit liikevaihdosta	1,9 %	9,6 %

BRUTTOINVESTOINNIT TULOSYKSIKÖITTÄIN

milj. EUR	2003	2002
Orion Pharma	25,5	64,8
Oriola	9,0	8,5
KD alkaen 1.7.2002	1,4	1,9
Orion Diagnostica	2,0	2,9
Konsernihallinto	0,8	62,3
Konsernin jatkuvat liiketoiminnot yhteensä	38,6	140,3
Noiro	3,3	15,3
Konserni yhteensä	41,9	155,6

KONSERNIN HENKILÖSTÖJAKAUMA

henkilöä keskimäärin	2003	2002	Muutos %	Jakauma 2003
Orion-yhtymä Oyj	2 799	2 894	- 3,3 %	57 %
Tytäryhtiöt Suomessa	867	832	+4,2 %	18 %
Yhteensä Suomessa	3 666	3 726	-1,6 %	75 %
Tytäryhtiöt ulkomailla	1 238	1 019	+21,6 %	25 %
Konsernin jatkuvat liiketoiminnot yhteensä	4 904	4 745	+3,4 %	100 %
Noiro	669	876		
Konserni yhteensä	5 573	5 621	-0,9 %	

HENKILÖSTÖ TULOSYKSIKÖITTÄIN

henkilöä keskimäärin	2003	2002	Muutos %	Jakauma 2003
Orion Pharma	2 949	3 072	-3,9 %	60 %
Oriola	1 103	1 058	+4,2 %	22 %
KD alkaen 1.7.2002	494	257		10 %
Orion Diagnostica	328	329	- 0,5 %	7 %
Konsernihallinto	30	29	+2,3 %	1 %
Konsernin jatkuvat liiketoiminnot yhteensä	4 904	4 745	+3,4 %	100 %
Noiro	669	876		
Konserni yhteensä	5 573	5 621	-0,9 %	

OSAKEPÄÄOMA

milj. EUR	1999	2000	2001	2002	2003
Osakepääoma yhteensä	119,0	114,8	114,8	114,8	114,8
Sarja A	63,0	58,2	56,8	52,0	51,0
Sarja B	56,0	56,6	58,0	62,8	63,8
Osakeannit:					
Rahastoanti	1,3	-	-	-	-
Osakkeenomistajien lkm	24 515	26 674	28 340	28 637	30 700

TIETOJA ORION-YHTYMÄ OYJ:N OSAKKEISTA 31.12.2003

	Sarja A		Sarja B		A ja B yhteensä	
Osakepääoma	51,0	MEUR	63,8	MEUR	114,8	MEUR
Osakkeita yhteensä	30 002 129	kpl	37 516 292	kpl	67 518 421	kpl
Osuus koko osakekannasta	44,4	%	55,6	%	100,0	%
Yhtiön hallussa olevat omat osakkeet	208 932	kpl	685 000	kpl	893 932	kpl
Osakkeita ilman omia osakkeita	29 793 197	kpl	36 831 292	kpl	66 624 489	kpl
Nimellisarvo/osake	1,70	EUR	1,70	EUR		
Ääniä/osake	20	ääntä	1	ääni		
Pörssierä	100	kpl	100	kpl		
Kaupankäyntitunnus						
Helsingin Pörssissä	ORIAS		ORIBS			

KAUPANKÄYNTI A- JA B-OSAKKEILLA 2003

	Sarja A		Sarja B		A ja B yhteensä	
Vaihto ilman omia osakkeita	5 582 955	kpl	20 099 203	kpl	25 682 158	kpl
Vaihdon osuus osakemäärästä	18,6	%	55,0	%	38,5	%
Alin kaupantekokurssi	13,00	EUR	13,00	EUR		
Ylin kaupantekokurssi	24,61	EUR	21,67	EUR		
Päätöskurssi 2.1.2003	21,60	EUR	21,35	EUR		
Päätöskurssi 31.12.2003	16,95	EUR	17,02	EUR		
Osakekannan markkina-arvo 31.12.2003 ilman omia osakkeita	505,0	MEUR	626,9	MEUR	1 131,9	MEUR

OSAKEKOHTAISIA TUNNUSLUKUJA

	2003		2002		Muutos %
Osakekohtainen tulos	0,98	EUR	0,93	EUR	+6,2 %
Osakekohtainen oma pääoma	8,45	EUR	9,82	EUR	-14,0 %
Osakekohtainen osinko *)	1,60	EUR	0,93	EUR	+72,0 %
Osakekohtainen lisäosinko			1,50	EUR	
Osingonjakosuhte *)	163,3	%	100,0	%	
Osingonjakosuhte lisäosingon kanssa Jaetut osingot yhteensä*)	106,6	MEUR	161,9	MEUR	
Efektiiivinen osinkotuotto *) A-osake	9,4	%	11,4	%	
Efektiiivinen osinkotuotto *) B-osake	9,4	%	11,4	%	
Hinta/voitto (P/E), A-osake	17,30		23,01		
Hinta/voitto (P/E), B-osake	17,37		22,90		
Osakkeita keskimäärin	66 626	1000 kpl	67 449	1000 kpl	

*) Perustuu hallituksen ehdotukseen vuodelta 2003.

Optio-ohjelmilla ei ollut laimentavaa vaikutusta vuoden 2003 osakekohtaiseen tulokseen.

OMISTUSPOHJAN JAKAUMA 31.12.2003

	Sarja A			Sarja B		
	Osakkaita	% osak- kaista	% osak- keista	Osakkaita	% osak- kaista	% osak- keista
Yksityishenkilöt	12 291	95,1	55,2	21 912	93,3	41,7
Julkiset yritykset	7	0,1	0,0	13	0,1	0,0
Yksityiset yritykset	384	3,0	13,7	897	3,8	7,6
Asuntoyhteisöt	2	0,0	0,0	9	0,0	0,2
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	21	0,2	5,0	82	0,3	4,0
Julkisyhteisöt	10	0,1	14,6	57	0,2	9,7
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	148	1,1	7,1	417	1,8	6,7
Ulkomaat	57	0,4	0,9	92	0,4	0,4
Yhteensä	12 920	100,0	96,5	23 479	100,0	70,3
Hallintarekisteröidyt			2,7			27,8
Vaihtamattomat ja merkitsemättömät osakkeet			0,1			0,1
Yhtiön hallussa olevat omat osakkeet			0,7			1,8
Yhteensä			100,0			100,0

OMISTUSPOHJAN JAKAUMA 31.12.2003

	Sarjat A ja B yhteensä		
	Osakkaita	% osak- kaista	% osak- keista
Yksityishenkilöt	28 740	93,6	47,7
Julkiset yritykset	19	0,1	0,0
Yksityiset yritykset	1 166	3,8	10,3
Asuntoyhteisöt	10	0,0	0,1
Rahoitus - ja vakuutuslaitokset	91	0,3	4,5
Julkisyhteisöt	62	0,2	11,9
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	492	1,6	6,9
Ulkomaat	120	0,4	0,6
Yhteensä	30 700	100,0	82,0
Hallintarekisteröidyt			16,6
Vaihtamattomat ja			
merkitsemättömät osakkeet			0,1
Yhtiön hallussa olevat omat osakkeet			1,3
Yhteensä			100,0

TARKASTELU VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN**KONSERNIN LIIKEVAIHTO, LIIKEVOITTO JA VOITTO ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ JA VEROJA**
milj. EUR

	1-3/02	4-6/02	7-9/02	10-12/02	1-3/03	4-6/03	7-9/03	10-12/03
Liikevaihto	235,7	242,0	554,4	596,5	571,3	597,6	527,3	565,3
Liikevoitto	23,2	26,8	28,9	18,6	6,0	46,2	16,9	20,8
Voitto ennen sat. eriä ja veroja	24,6	28,0	28,4	18,1	6,0	46,0	15,9	21,1

TULOSYKSIKÖIDEN LIIKEVAIHTO

milj. EUR

	1-3/02	4-6/02	7-9/02	10-12/02	1-3/03	4-6/03	7-9/03	10-12/03
Orion Pharma	118,8	119,2	123,2	121,8	113,8	140,3	99,4	126,3
Oriola	76,5	85,6	105,4	117,3	108,1	113,2	191,6	220,6
KD alk. 1.7.2002			290,5	316,1	307,5	305,3	197,2	212,7
Tukkukauppa- ryhmä yht.	76,5	85,6	395,9	433,4	415,6	418,5	388,8	433,3
Orion Diagnostica	9,1	8,9	8,2	9,4	9,4	9,0	8,0	9,3
Konsernin jatku- vat liiketoiminnot yhteensä	200,3	209,5	523,4	560,1	534,9	563,6	493,2	565,3
Noiro	35,4	32,5	31,0	36,4	36,4	34,0	34,1	0
Konserni yht.	235,7	242,0	554,4	596,5	571,3	597,6	527,3	565,3

KD Tukku sisältyy Oriolan lukuihin 1.7.2003 lukien

TULOSYKSIKÖIDEN LIIKEVOITTO

milj. EUR

	1-3/02	4-6/02	7-9/02	10-12/02	1-3/03	4-6/03	7-9/03	10-12/03
Orion Pharma	14,9	19,7	21,4	10,3	-1,5	37,1	5,3	6,1
Oriola	5,2	3,4	5,5	4,8	3,6	4,9	6,0	6,0
KD alk. 1.7.2002			3,1	2,5	2,5	2,6	2,2	2,8
Tukkukauppa- ryhmä	5,2	3,4	8,0	6,7	5,5	7,0	7,8	8,1
Orion Diagnostica	1,2	0,9	1,6	1,3	1,3	1,3	1,6	1,0
Konsernierät	-1,8	0,8	-3,7	-2,2	-1,8	-0,5	-0,2	2,7
Konsernin jatku- vat liiketoiminnot yhteensä	19,5	25,0	27,3	15,9	3,5	44,8	14,4	18,0
Noiro	3,7	1,8	1,6	2,7	2,5	1,3	2,6	2,7
Konserni yht.	23,2	26,8	28,9	18,6	6,0	46,2	16,9	20,8

KD Tukku sisältyy Oriolan lukuihin 1.7.2003 lukien

ORION-KONSERNIN TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ OSOITTAVIA TUNNUSLUKUJA 1999–2003
milj. EUR ja %

	1999	2000	2001	2002	2003
LIKEVAIHTO JA TULOS					
Liikevaihto	912,2	947,5	970,8	1 628,6	2 261,5
Muutos edellisestä vuodesta %	+4,9%	+3,9%	+2,5%	+67,8%	+38,9%
Ulkomaantoiminta	329,9	384,0	422,8	864,4	1 270,4
% liikevaihdosta	36,2%	40,5%	43,6%	53,1%	56,2%
Muutos edellisestä vuodesta %	5,2%	16,4%	10,1%	104,4%	47,0%
Suunnitelman mukaiset poistot	46,5	43,0	42,6	54,1	67,5
Liikevoitto	124,0	114,5	116,4	97,5	89,9
% liikevaihdosta	13,6%	12,1%	12,0%	6,0%	4,0%
Muutos edellisestä vuodesta %	+13,5%	-7,7%	+1,6%	-16,2%	-7,8%
Rahoitustuotot ja -kulut	+12,4	+10,9	+7,2	+1,6	-0,9
% liikevaihdosta	+1,4%	+1,2%	+0,7%	+0,1%	-0,0%
Voitto ennen satunnaisia eriä ja veroja	136,4	125,4	123,6	99,1	89,0
% liikevaihdosta	15,0%	13,2%	12,7%	6,1%	3,9%
Muutos edellisestä vuodesta %	+12,7%	-8,1%	-1,5%	-19,8%	-10,2%
Satunnaiset erät	+97,6	+6,9	+7,8	+7,6	+8,6
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	43,7	42,8	39,2	35,6	16,9
Voitto verojen jälkeen ilman satunnaisia eriä	92,7	82,6	84,4	62,5	65,5
Sijoitetun pääoman tuotto					
ennen satunnaisia eriä ja veroja	18,6%	18,2%	17,5%	13,8%	13,2%
Oman pääoman tuotto	13,3%	12,4%	12,5%	9,4%	11,5%
TASE					
Pysyvät vastaavat	385,1	363,9	385,0	520,8	424,8
Vaihtuvat vastaavat	527,0	550,7	563,5	889,0	801,8
Oma pääoma	661,7	668,8	677,6	672,7	578,1
Vähemmistöosuus				12,8	19,7
Pakolliset varaukset	0,3	1,6	3,1	0,9	3,3
Vieras pääoma yhteensä	250,1	244,2	267,8	723,4	625,6
Korollinen vieras pääoma	51,3	51,8	52,0	134,2	76,4
Koroton vieras pääoma	198,8	192,4	215,8	589,2	549,3
Taseen loppusumma	912,1	914,6	948,5	1 409,8	1 226,7
Omavaraisuusaste	73,3%	74,2%	72,6%	48,9%	49,4%
Nettovelkaantumisaste (gearing)	-28,0%	-26,7%	-24,7%	-9,1%	-10,8%
KÄYTTÖOMAISUUSINVESTOINNIT					
Bruttoinvestoinnit	45,0	63,6	79,2	155,6	41,9
% liikevaihdosta	4,9%	6,7%	8,2%	9,6%	1,9%
Bruttoinvestoinnit ilman osakkeita	45,0	63,5	79,2	94,4	41,9
Investointitahti (investoinnit ilman osakkeita					
% liikevaihdosta)	4,9%	6,7%	8,2%	5,8%	1,9%
TUTKIMUS- JA TUOTEKEHITYSMENOT					
Tutkimus - ja tuotekehitysmenot	67,9	68,8	83,9	109,5	85,9
% liikevaihdosta	7,4%	7,3%	8,6%	6,7%	3,8%
HENKILÖSTÖ					
Maksetut palkat	140,2	151,1	163,9	172,6	185,2
Henkilöstö keskimäärin	5 210	5 351	5 456	5 621	5 573
Liikevaihto/hlö (1000 e)	175,1	177,1	177,9	289,7	405,8

Jakelu:

Helsingin Pörssi
Keskeiset tiedotusvälineet

Julkaisija:

Orion-yhtymä Oyj
Konsernihallinto
Orionintie 1A, 02200 Espoo
Kotisivu: www.orion.fi